2025/1382

18.7.2025

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2025/1382,

15. juuli 2025,

mis põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusel (EL) 2016/679 ning käsitleb isikuandmete piisavat kaitset Euroopa Patendiorganisatsioonis

(teatavaks tehtud numbri C(2025) 4626 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrust (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus), ([1]) eelkõige selle artikli 45 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

1. SISSEJUHATUS

(1) Määruses (EL) 2016/679 on sätestatud õigusnormid, mis reguleerivad isikuandmete edastamist liidus asuvatelt vastutavatelt või volitatud töötlejatelt kolmandatesse riikidesse ja rahvusvahelistele organisatsioonidele ulatuses, milles selline edastamine kuulub määruse kohaldamisalasse. Andmete rahvusvahelise edastamise normid on sätestatud kõnealuse määruse V peatükis (artiklid 44–50). Kuigi isikuandmete piiriülene liikumine liitu mitte kuuluvatesse riikidesse ja rahvusvahelistele organisatsioonidele ning nendest riikidest ja organisatsioonidest liitu on rahvusvahelise kaubanduse ja koostöö laiendamiseks hädavajalik, ei tohi andmete edastamisega kolmandatesse riikidesse või rahvusvahelistele organisatsioonidele kahjustada isikuandmete kaitse taset liidus ([2]).

(2) Määruse (EL) 2016/679 artikli 45 lõike 3 alusel võib komisjon võtta rakendusaktiga vastu otsuse, et kolmas riik või kolmanda riigi territoorium või kolmanda riigi üks või mitu kindlaksmääratud sektorit või rahvusvaheline organisatsioon tagab isikuandmete kaitse piisava taseme. Kui see tingimus on täidetud, võib isikuandmeid edastada rahvusvahelisele organisatsioonile ilma täiendava loata, nagu on sätestatud määruse (EL) 2016/679 artikli 45 lõikes 1 ja põhjenduses 103.

(3) Nagu on täpsustatud määruse (EL) 2016/679 artikli 45 lõikes 2, tuleb kaitse piisavuse otsuse vastuvõtmisel tugineda rahvusvahelise organisatsiooni õiguskorralduse põhjalikule analüüsile, mis hõlmab nii andmeimportijate suhtes kohaldatavaid õigusnorme kui ka piiranguid ja kaitsemeetmeid, mis puudutavad avaliku sektori asutuste juurdepääsu isikuandmetele. Hindamise käigus peab komisjon kindlaks tegema, kas asjaomane rahvusvaheline organisatsioon tagab kaitsetaseme, mis „sisuliselt vastab“ liidus tagatavale kaitsetasemele ([3]). Sisulise vastavuse hindamisel lähtutakse liidu õigusaktides, eelkõige määruses (EL) 2016/679, sätestatud normidest ja Euroopa Liidu Kohtu praktikast ([4]). Oluline on ka Euroopa Andmekaitsenõukogu dokument „Piisavuse võrdlusalus“, milles seda standardit lähemalt selgitatakse ja juhiseid antakse ([5]).

([1]) ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj.
([2]) Vt määruse (EL) 2016/679 põhjendus 101.
([3]) Vt määruse (EL) 2016/679 põhjendus 104.
([4]) Vt kohtuasi C-311/18, Facebook Ireland ja Schrems (edaspidi „Schrems II“), ECLI:EU:C:2020:559, punkt 94.
([5]) Euroopa Andmekaitsenõukogu, „Piisavuse võrdlusalus“, WP 254 rev. 01, kättesaadav järgmise lingi kaudu: https://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=614108.

(4) Nagu Euroopa Kohus on selgitanud, ei saa olla nõutav, et kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon tagaks kaitsetaseme, mis on liidu õiguskorras tagatuga identne ([6]). Eelkõige võivad vahendid, mida asjaomane kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon isikuandmete kaitsmiseks kasutab, erineda nendest, mida rakendatakse liidus, kui need osutuvad praktikas kaitse piisava taseme tagamisel tulemuslikuks ([7]). Piisavuse standard ei nõua seega punkt-punktilt liidu õigusnormide kordamist. Pigem tuleb kontrollida seda, kas nõutav kaitsetase on välisriigi süsteemis tervikuna privaatsusõiguste sisu, andmekaitsemeetmete (sealhulgas nende tõhusa rakendamise, järelevalve ja täitmise tagamise) ning isikuandmete edastamise asjaolude kaudu tagatud ([8]).

(5) Komisjon on analüüsinud Euroopa Patendiorganisatsiooni õigusraamistikku ja tavasid. Põhjendustes 7–100 esitatud tulemuste põhjal järeldab komisjon, et Euroopa Patendiorganisatsioon tagab määruse (EL) 2016/679 kohaldamisala piires liidust Euroopa Patendiorganisatsioonile edastatavate isikuandmete kaitse piisava taseme.

(6) Käesoleva otsuse kohaselt võivad liidus asuvad vastutavad ja volitatud töötlejad edastada Euroopa Patendiorganisatsioonile isikuandmeid ilma lisaluba taotlemata. Käesolev otsus ei tohiks mõjutada määruse (EL) 2016/679 otsest kohaldamist üksuste suhtes, kui täidetud on määruse artiklis 3 sätestatud tingimused määruse territoriaalse kohaldamisala kohta.

2. ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISE SUHTES KOHALDATAVAD ÕIGUSNORMID

2.1. Euroopa Patendiorganisatsiooni struktuur ja ülesanded

(7) Euroopa Patendiorganisatsioon on valitsustevaheline organisatsioon, mis asutati 7. oktoobril 1977 Euroopa patendikonventsiooni alusel. Organisatsiooni peakontor asub Münchenis ning sellel on 39 osalisriiki, mille hulka kuuluvad kõik Euroopa Liidu liikmesriigid, Island, Norra ja Liechtenstein, samuti Albaania, Põhja-Makedoonia, Monaco, San Marino, Serbia, Šveits, Montenegro, Ühendkuningriik ja Türgi ([9]).

(8) Organisatsioon on juriidiline isik ([10]) ning sellel on kaks organit: ([11]) Euroopa Patendiamet ja haldusnõukogu. Euroopa Patendiorganisatsiooni põhiülesanne on anda Euroopa patendikonventsiooni kohaselt välja Euroopa patente; ([12]) seda teeb Euroopa Patendiamet haldusnõukogu järelevalve all. Haldusnõukogu koosneb osalisriikide esindajatest ja võtab Euroopa Patendiorganisatsiooni nimel vastu õigusnorme. Haldusnõukogu vastutab ka poliitikaküsimuste eest ja teeb Euroopa Patendiameti üle järelevalvet ([13]). Euroopa Patendiamet on Euroopa Patendiorganisatsiooni täitevorgan ning selle eesotsas on president, ([14]) kes juhib Euroopa Patendiametit ja annab aru haldusnõukogule ([15]). President täidab muuhulgas järgmisi ülesandeid: koostab Euroopa Patendiameti eelarve ja täidab seda, nimetab ametisse patendiameti töötajad ja teeb nende üle järelevalvet, kohaldab töötajate suhtes distsiplinaarvõimu, tagab Euroopa Patendiameti

([6]) Kohtuasi C-362/14, Schrems (edaspidi „Schrems I“), ECLI:EU:C:2015:650, punkt 73.
([7]) Schrems I, punkt 74.
([8]) Schrems I, punkt 75.
([9]) Need andmed kajastavad osalisriikide arvu 2025. aasta veebruari seisuga.
([10]) Euroopa patendikonventsiooni artikli 5 lõige 1.
([11]) Euroopa patendikonventsiooni artikli 4 lõige 2.
([12]) Euroopa patent on igas osalisriigis, mille suhtes see on välja antud, põhimõtteliselt sama toimega ja allub samadele tingimustele nagu selle riigi välja antud riiklik patent (vt Euroopa patendikonventsiooni artikli 2 lõige 2).
([13]) Euroopa patendikonventsiooni artiklid 26 ja 33.
([14]) Presidendi määrab ametisse haldusnõukogu ning ta esindab Euroopa Patendiorganisatsiooni organisatsioonist väljaspool (Euroopa patendikonventsiooni artikli 5 lõige 3).
([15]) Euroopa patendikonventsiooni artikli 10 lõige 1.

toimimise, kaasa arvatud ametisiseste halduseeskirjade kehtestamise ja avalikkuse teavitamise, ning võib esitada haldusnõukogule ettepanekuid Euroopa patendikonventsiooni muutmiseks ning üldise loomuga määruste ja haldusnõukogu pädevusse kuuluvate otsuste vastuvõtmiseks ([16]). Euroopa Patendiamet koosneb eri osakondadest, sealhulgas vastuvõtutalitus, õigusosakond, ekspertiisi- ja vastulausete üksused ning apellatsioonikojad (ametisisene sõltumatu organ, millele saab patentide väljaandmise menetluse raames tehtud Euroopa Patendiorganisatsiooni otsuste peale kaebusi esitada) ([17]).

(9) Euroopa Patendiorganisatsioon saab oma ülesannete täitmise käigus paljudelt liidus tegutsevatelt osalistelt isikuandmeid. Euroopa Patendiorganisatsioonile laekuvad pidevalt patenditaotlused, ([18]) mille esitavad patenditaotlejad või edastavad Euroopa Patendiorganisatsioonile liikmesriikide patendiametid ([19]). Euroopa Patendiorganisatsioon saab isikuandmeid ja töötleb neid ka seoses ülesannetega, mis on pandud talle Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1257/2012 ([20]). Need ülesanded hõlmavad Euroopa patendi ühtse toime taotluste vastuvõtmist ja läbivaatamist, iga-aastaste lõivude kogumist ja ühtse toime registreerimist ([21]). Sellega seoses saab Euroopa Patendiorganisatsioon ka ühtselt patendikohtult päringuid Euroopa Patendiameti apellatsioonikojas käimasolevate menetluste kohta ([22]) ning need päringud võivad sisaldada asjaomase juhtumi kindlakstegemiseks vajalikke isikuandmeid ([23]).

(10) Samamoodi saab Euroopa Patendiorganisatsioon rahvusvahelistes patenditaotlustes sisalduvaid isikuandmeid, kui ta tegutseb patendikoostöölepingu raames; see on rahvusvaheline leping, mis võimaldab taotlejal saada patendi, millel on toime kõigis patendikoostöölepingu osalisriikides ([24]). Euroopa Patendiorganisatsioon tegutseb patendikoostöölepingu kohase rahvusvahelise otsinguametina ning vaatab seda ülesannet täites läbi rahvusvahelistes taotlustes avaldatud leiutiste patenditavust; see aitab taotlejatel kindlaks teha, kas esitada taotlus riigi või liidu tasandil sisuliseks läbivaatamiseks ([25]).

(11) Lisaks teeb Euroopa Patendiorganisatsioon Euroopa patendivõrgustikus tihedat koostööd kõigi liikmesriikide patendiametitega ning vahetab nendega selle raames isikuandmeid, näiteks pakkudes Euroopa patendikonventsiooni kohase koostöö tugevdamiseks koolituskursusi ja IT-teenuseid. Samamoodi on ta sõlminud liikmesriikidega kahepoolsed koostöölepingud, mis hõlmavad isikuandmete vahetamist näiteks seoses töörühmade moodustamise, tehniliste ekspertide lähetamise ja siirmisega jne. Euroopa Patendiorganisatsioon teeb ka tihedat koostööd Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametiga, näiteks korraldades ühiseid koolituskursusi ja teadlikkuse suurendamise üritusi ning lähetades eksperte.

([16]) Euroopa patendikonventsiooni artikli 10 lõige 2.

([17]) Apellatsioonikodade liikmed nimetab haldusnõukogu (presidendi ettepanekul) ning nad on oma tegevuses sõltumatud (Euroopa patendikonventsiooni artikli 11 lõige 3 ja artikkel 23).

([18]) See sisaldab näiteks taotleja nime, aadressi, kodakondsust ja telefoninumbrit; leiutajate ja patendi esindajate nime ja aadressi; tasude maksja nime, finantsteavet jms. Samuti võib Euroopa Patendiorganisatsioon saada isikuandmeid siis, kui kolmas isik esitab patendi väljaandmise suhtes vastuväite; sellisel juhul võidakse Euroopa Patendiorganisatsiooniga jagada lisateavet, nagu kolmandate isikute märkused, tõendid ja kirjalikud avaldused (vt Euroopa patendikonventsiooni rakendusmäärus, näiteks reegli 41 lõige 2, reegli 143 lõike 1 punkt h, reegli 92 lõike 2 punkt c, reegli 19 lõige 1, reegli 53 lõige 1 jne). Vt ka presidendi otsus patentide väljaandmise menetluse kohta, artikkel 9.

([19]) Euroopa patendi taotluse võib esitada osalisriigi tööstusomandi õiguskaitse keskametile või muule pädevale asutusele. Osalisriigi asutus kontrollib taotlust julgeoleku- või muude riigisiseste nõuete seisukohalt ning edastab selle siis Euroopa Patendiorganisatsioonile.

([20]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1257/2012 tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas (ELT L 361, 31.12.2012, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1257/oj).

([21]) Ühtse toimega Euroopa patendid, millel on ühtne toime kõigis osalevates liikmesriikides, registreeritakse keskselt Euroopa Patendiorganisatsioonis, ilma et oleks vaja lisatoiminguid riikide tasandil (nagu on nõutav Euroopa patentide puhul).

([22]) 2024. aasta detsembris võttis Euroopa Patendiorganisatsioon vastu eeskirja sõltumatu järelevalvemehhanismi kohta, mille kohaselt tehakse järelevalvet selle üle, kuidas apellatsioonikoda oma õigust mõistvas funktsioonis isikuandmeid töötleb. See on kättesaadav aadressil https://www.epo.org/en/about-us/transparency-portal?search_description=CA%2FD+19%2F24&op=&sort_by=most&items_per_page=10.

([23]) Ühtne patendikohus asutati ühtset patendikohut käsitleva lepingu alusel (ELT C 175, 20.6.2013, lk 1) ning selle ainupädevusse kuuluvad muuhulgas Euroopa patendid (mille suhtes kehtib üleminekuperiood) ja ühtse toimega Euroopa patendid (näiteks nendega seotud hagid ja kaitsemeetmed tegeliku või võimaliku rikkumise tuvastamiseks, hagid rikkumise puudumise tuvastamiseks, hagid ajutiste meetmete ja kaitsemeetmete võtmiseks ning ettekirjutuste tegemiseks, hagid patendi tühistamiseks ja vastuhagid patendi tühistamiseks). Ühtse patendikohtu ainupädevusse kuuluvad ka Euroopa Patendiorganisatsiooni otsused, mille organisatsioon on teinud ühtse patendikaitsega seotud ülesannete täitmise raames.

([24]) Patendikoostöölepingu kohasest menetlusest ülevaate saamiseks vt „The PCT Applicant's Guide – Introduction to the International Phase" (Patendikoostöölepingu kohase taotluse esitamise juhend – rahvusvahelise faasi sissejuhatus), kättesaadav aadressil https://www.wipo.int/pct/en/guide/index.html, eriti selle 3. peatükk, ja „Guide for applicants: PCT procedure before the EPO (Euro-PCT Guide)" (Juhend taotlejale: patendikoostöölepingu kohase taotluse menetlus Euroopa Patendiorganisatsioonis (euro-PCT taotluse juhend), 16. väljaanne, 1. jaanuar 2023, kättesaadav aadressil https://www.epo.org/en/legal/guide-europct/2023/index.html. Selle kohta, milliseid isikuandmete liike Euroopa Patendiorganisatsioon patendikoostöölepingu kohase menetluse raames töötleb, vt täpsemalt „Decision of the President of the European Patent Office dated 13 December 2021 concerning the processing of personal data in patent-grant and related proceedings" (Euroopa Patendiameti presidendi 13. detsembri 2021. aasta otsus isikuandmete töötlemise kohta patentide väljaandmise ja muudes sellega seotud menetlustes), lisa punkti 9 alapunktid a, d, h, i, j, l, m, n ja p (Euroopa Patendiameti Teataja 2021, A98).

([25]) Sellega seoses võib olla ka vajalik, et patendikoostöölepingu osalisriigi tööstusomandi õiguskaitse keskamet või muu pädev asutus edastab patenditaotluse Euroopa Patendiorganisatsioonile.

(12) Euroopa Patendiorganisatsioonil on ka lepingud mitme liidu teenuseosutajaga, kes tegutsevad määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punkti 8 mõistes volitatud töötlejatena ning edastavad Euroopa Patendiorganisatsioonile isikuandmeid.

2.2. **Kohaldatav õigusraamistik ja andmekaitse-eeskirjad**

(13) Peamine õigusakt, mille alusel Euroopa Patendiorganisatsioon tegutseb, on rahvusvaheline leping, see tähendab, Euroopa patendikonventsioon, samuti patendikoostööleping, kui ta tegutseb selle alusel. Järgmise tasandi normid, mida Euroopa Patendiorganisatsiooni suhtes kohaldatakse, on õigusaktid, mille on vastu võtnud haldusnõukogu või patendikoostöölepingu puhul assamblee. Euroopa Patendiorganisatsiooni teisesed õigusaktid on Euroopa patendikonventsiooni rakendusmäärus ja nn teenistuseeskirjad (millega reguleeritakse Euroopa Patendiorganisatsiooni töötajatega seotud aspekte, sealhulgas töötajate õigusi ja kohustusi) ([26]). Õigus isikuandmete kaitsele on sätestatud teenistuseeskirjade artiklis 1b, ([27]) mis sisaldab ka mõningaid Euroopa Patendiorganisatsiooni andmekaitseraamistiku põhisätteid ehk andmekaitseraamistiku kohaldamisala, andmete eriliikide kaitset ja üksikisikute õiguste teostamist. Teenistuseeskirjade artikli 2 lõikes 1 ja artiklis 32A on sätestatud sõltumatud järelevalvemehhanismid (andmekaitseametnik ja andmekaitsenõukogu), et andmekaitse-eeskirjade järgimise üle järelevalvet teha ([28]).

(14) Samasisulised isikuandmete kaitse nõuded kehtivad ka haldusnõukogu ja Euroopa Patendiameti ning kõigi nende osakondade suhtes. Täpsemalt on isikuandmete töötlemine Euroopa Patendiametis reguleeritud Euroopa Patendiameti alaliste ja muude teenistujate teenistuseeskirjade artiklite 1b ja 32a rakenduseeskirjades isikuandmete kaitse kohta (edaspidi „andmekaitse-eeskirjad“), mille on võtnud vastu haldusnõukogu ([29]). Isikuandmete töötlemine haldusnõukogus on reguleeritud haldusnõukogu andmekaitse-eeskirjadega, millega kohaldatakse *mutatis mutandis* Euroopa Patendiameti andmekaitse-eeskirju ([30]). Kui käesolevas otsuses viidatakse andmekaitse-eeskirjadele, peetakse silmas ka vastavaid nõudeid, mida kohaldatakse haldusnõukogu ning selle sekretariaadi ja komiteede suhtes. Andmekaitse-eeskirjade sisu ja ülesehitus järgib liidu andmekaitseraamistikku ([31]). Eelkõige on neis palju ühist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1725, ([32]) milles on sätestatud andmekaitsenõuded liidu institutsioonidele ja organitele ning mis sobib seega hästi rahvusvaheliste organisatsioonide eripärase ülesehituse ja tunnusjoontega, järgides samal ajal täpselt määrust (EL) 2016/679.

([26]) Euroopa patendikonventsiooni artikkel 33.

([27]) Vt eelkõige teenistuseeskirjade artikli 1b lõige 1, milles on sätestatud, et „Euroopa Patendiamet püüab kindlustada kõigile isikutele, kelle andmeid ametis töödeldakse, eraelu austamise ja isikuandmete kaitse põhiõigustest kinnipidamise ning tagada sellega seotud vastutuse“. Vt ka andmekaitse-eeskirjade artikli 1 lõige 1, milles on selgitatud, et andmekaitse-eeskirjades on sätestatud õigusraamistik, mis on vajalik tagamaks, et „järgitakse füüsiliste isikute põhiõigust eraelu austamisele ja nende isikuandmete kaitsele, mida Euroopa Patendiamet töötleb“.

([28]) Vt ka andmekaitse-eeskirjade artiklid 47 ja 48.

([29]) Andmekaitse-eeskirjad (alates lk-st 495), kättesaadavad aadressil https://report-archive.epo.org/files/babylon/service_regulations_en.pdf. Andmekaitse-eeskirju kohaldatakse ka Euroopa Patendiameti apellatsioonikodade suhtes, välja arvatud õiguskaitsemenetlus andmekaitsenõukogus, mida apellatsioonikodade suhtes ei kohaldata, kui nad töötlevad isikuandmeid oma õigust mõistvas funktsioonis (andmekaitse-eeskirjade artikli 2 lõige 6). Andmekaitse-eeskirjade kohaselt peavad apellatsioonikojad kehtestama nende tegevuste jaoks eraldi sõltumatu läbivaatamiskorra.

([30]) Haldusnõukogu andmekaitse-eeskirjad, kättesaadavad aadressil https://link.epo.org/ac-document/CA/D%202/23%20-%20En.pdf. Haldusnõukogu andmekaitse-eeskirjad erinevad Euroopa Patendiameti andmekaitse-eeskirjadest ainult selle poolest, et need on kohandatud haldusnõukogu ülesehitusele, see tähendab, et viited presidendile on asendatud viidetega haldusnõukogu esimehele. Lisaks on eraldi eeskirjad – erikomisjoni andmekaitse-eeskirjad – vastu võetud haldusnõukogu nn erikomisjonile. Erikomisjoni moodustavad Euroopa Patendiorganisatsiooni osalisriigid ja kasutajaorganisatsioonid ning see on määruse (EL) nr 1257/2012 artikli 9 lõike 2 ja Euroopa patendikonventsiooni artikli 145 kohaselt moodustatud selleks, et teha järelevalvet Euroopa Patendiameti tegevuse üle seoses ühtse patendikaitse menetlusega. Erikomisjoni andmekaitse-eeskirjadega kohaldatakse haldusnõukogu andmekaitse-eeskirju (millega omakorda kohaldatakse Euroopa Patendiameti andmekaitse-eeskirju) erikomisjonis isikuandmete töötlemise suhtes (vt https://link.epo.org/web/about-us/governance/SC_D_1_23_en.pdf). Erikomisjoni andmekaitse-eeskirjad erinevad haldusnõukogu ja Euroopa Patendiameti eeskirjadest samamoodi ainult selle poolest, et nõukogu esimehe või presidendi asemel viidatakse erikomisjoni esimehele.

([31]) Euroopa Patendiorganisatsiooni andmekaitse-eeskirjad: https://www.epo.org/en/about-us/office/data-protection-and-privacy.

([32]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

(15) Euroopa Patendiameti president on patendiametis andmete töötlemise kohta välja andnud täiendavaid õiguslikult siduvaid instrumente, nagu ringkirjad, otsused ja asutusesisesed halduseeskirjad ([33]). Eelkõige täiendavad andmekaitse-eeskirju presidendi 13. detsembri 2021. aasta otsus isikuandmete töötlemise kohta patentide väljaandmise ja sellega seotud menetlustes (edaspidi „patentide väljaandmise menetluste otsus“); ([34]) 7. detsembri 2022. aasta otsus isikuandmete töötlemise kohta ühtse toimega Euroopa patente puudutavates menetlustes (edaspidi „ühtse patendikaitse otsus“); ([35]) 17. novembri 2022. aasta otsus riikide ja üksuste kohta, mille puhul leitakse, et need tagavad isikuandmete piisava kaitse; ([36]) 2. mai 2024. aasta otsus, millega määratakse kindlaks Euroopa Patendiameti tegevusüksused, mis tegutsevad delegeeritud vastutavate töötlejatena, ([37]) ning ringkiri nr 420 „Andmekaitse-eeskirjade artikli 25 rakendamine“ andmesubjektide õiguste piirangute kohta (edaspidi „ringkiri 420“) ([38]). Patendi väljaandmise menetluste raames andmete töötlemise kohta on oluline märkida, et isikuandmete töötlemise nõuded, mis on sätestatud otse Euroopa patendikonventsioonis ja patendikoostöölepingus, on andmekaitse-eeskirjade suhtes ülimuslikud. Euroopa patendikonventsiooni ja patendikoostöölepingu ning andmekaitse-eeskirjade omavahelist suhet on selgitatud patentide väljaandmise menetluste otsuses ([39]) ja ühtse patendikaitse otsuses. Otse Euroopa patendikonventsioonist ja patendikoostöölepingust tulenevaid andmekaitse erinõudeid hinnatakse põhjendustes 55–59. Andmekaitse-eeskirjad ja neid täiendavad instrumendid on õiguslikult siduvad ja täitmisele pööratavad ning üksikisikud saavad neile tugineda sõltumatutes õiguskaitsemenetlustes, mida on kirjeldatud põhjendustes 89–96.

(16) Põhjenduses 15 nimetatud õiguslikes instrumentides sätestatud eeskirju on täiendavalt rakendatud andmekaitseametniku välja antud instrumentides (vt põhjendused 83–88), ([40]) mida kohaldatakse haldusnõukogu ja Euroopa Patendiameti ning kõigi nende osakondade suhtes ([41]).

2.3. **Andmekaitse-eeskirjade sisuline ja isikuline kohaldamisala**

(17) Andmekaitse-eeskirjade ja teenistuseeskirjade kohaselt ([42]) peavad kõik Euroopa Patendiorganisatsiooni töötajad isikuandmeid töödeldes andmekaitse-eeskirju täitma. Andmekaitse-eeskirjade sisuline ja isikuline kohaldamisala on kindlaks määratud neis määratletud mõistetega „isikuandmed“, „töötlemine“, „vastutav töötleja“, „delegeeritud vastutav töötleja“ ja „volitatud töötleja“.

2.3.1. ***Mõistete „isikuandmed“ ja „töötlemine“ määratlus***

(18) „Isikuandmed“ ja „töötlemine“ on andmekaitse-eeskirjades määratletud samamoodi nagu määruses (EL) 2016/679 ([43]). Andmekaitse-eeskirju kohaldatakse igasuguse isikuandmete töötlemise suhtes Euroopa Patendiorganisatsioonis, olenemata sellest, kas töödeldakse organisatsiooni enda töötajate isikuandmeid või muude isikute

([33]) Euroopa patendikonventsiooni artikkel 10. Vt ka andmekaitse-eeskirjade artikli 1 lõike 2 punkt a.

([34]) https://www.epo.org/en/legal/official-journal/2021/12/a98.html. Apellatsioonikodade president on vastu võtnud sarnase otsuse andmete töötlemise kohta apellatsioonikodades kaebuste menetlemisel: „Decision of the President of the Boards of Appeal dated 14 July 2023 concerning the processing of personal data in appeal proceedings before the Boards of Appeal“ (apellatsioonikodade presidendi 14. juuli 2023. aasta otsus isikuandmete töötlemise kohta apellatsioonikodades kaebuste menetlemisel), kättesaadav aadressil https://www.epo.org/en/legal/official-journal/2023/07/a73.html).

([35]) „Decision of 7 December 2022 concerning the processing of personal data in proceedings related to European patents with unitary effect“ (7. detsembri 2022. aasta otsus isikuandmete töötlemise kohta ühtse toimega Euroopa patente puudutavates menetlustes), kättesaadav aadressil https://www.epo.org/en/legal/official-journal/2022/12/a112.html.

([36]) https://epo.org/en/legal/official-journal/2022/12/a111.html. Muudetud 11. mai 2023. aasta otsusega (Euroopa Patendiameti Teataja 2023, A57), kättesaadav aadressil https://www.epo.org/en/legal/official-journal/2023/06/a57.html.

([37]) https://link.epo.org/web/en-decision-of-the-president-on-delegated-controllers.pdf. Seda otsust ajakohastatakse vähemalt kord aastas.

([38]) Ringkiri 420, „Implementing Article 25 of the Data Protection Rules“ (Andmekaitse-eeskirjade artikli 25 rakendamine), kättesaadav aadressil https://link.epo.org/web/circular_420_en.pdf.

([39]) Isikuandmete töötlemise puhul apellatsioonikodades kaebuste menetlemisel on seda suhet selgitatud apellatsioonikodade presidendi otsuses isikuandmete töötlemise kohta apellatsioonikodades kaebuste menetlemisel.

([40]) Vt näiteks andmekaitse-eeskirjade artikli 1 lõike 2 punkti e viide andmekaitseametniku välja antud rakendusdokumentidele, mille president on heaks kiitnud ning mis on seega siduvaks muutunud.

([41]) Vt haldusnõukogu andmekaitse-eeskirjade artikli 1 lõige 6 ja artikli 12 lõige 5.

([42]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 2 lõige 2 ja teenistuseeskirjade artikkel 1.

([43]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punktid a ja b ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 4 punktid 1 ja 2.

andmeid ([44]). Andmekaitse-eeskirjade kohaselt ([45]) käsitletakse isikuandmetena ka andmeid, mille suhtes on rakendatud pseudonüümimist, ([46]) kuid mitte surnute ega juriidiliste isikute andmeid ega anonüümset teavet ([47]).

(19) Andmekaitse-eeskirju kohaldatakse Euroopa Patendiorganisatsioonis isikuandmete täielikult või osaliselt automatiseeritud töötlemise suhtes ja isikuandmete automatiseerimata töötlemise suhtes, kui kõnealused isikuandmed kuuluvad andmete kogumisse või kui need kavatsetakse andmete kogumisse kanda ([48]).

2.3.2. ***Vastutav töötleja, delegeeritud vastutav töötleja ja volitatud töötleja***

(20) „Vastutav töötleja" on andmekaitse-eeskirjades määratletud kui „üksus, nimelt Euroopa Patendiamet, kes üksi või koos teistega määrab kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid" ([49]). Euroopa Patendiametis töödeldavate andmete vastutav töötleja on põhimõtteliselt president ([50]). Sama kehtib haldusnõukogu kohta (kus vastutav töötleja on esimees), apellatsioonikodade kohta nende õigust mõistvas funktsioonis (kus vastutav töötleja on president ([51])) ja erikomisjoni kohta (kus vastutav töötleja on esimees ([52])). Vastutav töötleja võib delegeerida oma volitused tegevusüksustele, mida esindab kõrgema astme juht ([53]). Sellisel juhul toimivad tegevusüksused „delegeeritud vastutavate töötlejatena", ([54]) kes määravad kindlaks töötlemise eesmärgi (näiteks põhjus, põhjendus ja tegevusvajadused) ja vahendid ning tagab, et kõik isikuandmete töötlemise toimingud vastavad andmekaitse-eeskirjadele ([55]). Sellistel juhtudel jääb vastutus isikuandmete töötlemise eest vastutavale töötlejale. Andmekaitse-eeskirjadega on ette nähtud ka kaasvastutavate töötlejate staatus, kus vastutav töötleja määrab töötlemise eesmärgi ja vahendid kindlaks koos ühe või mitme vastutava töötlejaga väljastpoolt Euroopa Patendiorganisatsiooni ([56]).

([44]) Teenistuseeskirjade artikli 1b lõige 2 ja andmekaitse-eeskirjade artikli 2 lõige 2 ja artikkel 3. Vt ka mõiste „andmesubjekt" määratlus (andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt w) – „iga tuvastatud või tuvastatav füüsiline isik, olenemata sellest, kas see isik on Euroopa Patendiameti töötaja või mitte". Füüsilise isiku tuvastatavuse kindlakstegemisel tuleb arvesse võtta kõiki vahendeid, mida vastutav töötleja või keegi muu peab füüsilise isiku otseseks või kaudseks tuvastamiseks mõistliku tõenäosusega kasutama, näiteks teiste hulgast esiletoomist.

([45]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 2 lõige 4. Kui isikuandmeid töödeldakse arhiveerimise (mis toimub Euroopa Patendiorganisatsiooni avaliku võimu õiguspärase teostamise raames), teadus- või ajaloouuringute või statistilisel eesmärgil, tuleb andmekaitse-eeskirjade kohaselt võtta tehnilised ja korralduslikud meetmed, muu hulgas selleks, et tagada võimalikult väheste andmete kogumise põhimõttest kinnipidamine, ning kui töötlemise eesmärk on võimalik sel viisil saavutada, töödelda andmeid viisil, mis ei võimalda enam isiku tuvastamist (andmekaitse-eeskirjade artikkel 14).

([46]) See tähendab „isikuandmete töötlemist sellisel viisil, et isikuandmeid ei saa enam täiendavat teavet kasutamata seostada konkreetse andmesubjektiga, tingimusel et sellist täiendavat teavet hoitakse eraldi ja andmete tuvastatud või tuvastatava füüsilise isikuga seostamise vältimise tagamiseks võetakse tehnilisi ja korralduslikke meetmeid", vt andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt e.

([47]) See tähendab „teavet, mis ei ole seotud tuvastatud või tuvastatava füüsilise isikuga, või isikuandmeid, mis on muudetud anonüümseks sellisel viisil, et andmesubjekti ei ole võimalik tuvastada või ei ole enam võimalik tuvastada", vt andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt r. Andmekaitse-eeskirjade artikli 13 lõike 1 kohaselt ei ole vastutav töötleja kohustatud säilitama, hankima ega töötlema lisateavet, et tuvastada isik ainult andmekaitse-eeskirjade järgimiseks, kui andmeid töödeldakse eesmärkidel, mille puhul ei nõuta või enam ei nõuta isiku tuvastamist.

([48]) Teenistuseeskirjade artikli 1b lõige 3 ja andmekaitse-eeskirjade artikli 2 lõige 1. „Andmete kogum" on määratletud kui „isikuandmete igasugune korrastatud kogum, millest võib andmeid leida teatavate kriteeriumide põhjal, olenemata sellest, kas kõnealune andmete kogum on funktsionaalsel või geograafilisel põhimõttel tsentraliseeritud, detsentraliseeritud või hajutatud", vt andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt f.

([49]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt g. Kui käesolevas otsuses kasutatakse mõistet „vastutav töötleja", peetakse silmas kas Euroopa Patendiorganisatsiooni ennast või delegeeritud vastutavaid töötlejaid.

([50]) Euroopa patendikonventsiooni artikli 10 lõige 2 ja andmekaitse-eeskirjade artikli 28 lõige 1.

([51]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 28 lõige 2. See tuleneb täpsemalt Euroopa Patendiameti presidendi delegeeritud volitustest, vt https://www.epo.org/en/legal/official-journal/2021/etc/se1/p175.html. Muu tegevuse puhul (kus apellatsioonikojad ei täida õigust mõistvat funktsiooni) tegutseb apellatsioonikodade president Euroopa Patendiameti presidendi delegeeritud vastutava töötlejana.

([52]) Vt haldusnõukogu andmekaitse-eeskirjade artikli 1 lõiked 4 ja 5 ning erikomisjoni kodukorra artikli 13a lõige 2.

([53]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 28 lõige 3.

([54]) Vt andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt h. Tegevusüksuse esindaja peab olema kõrgema astme juht, tavaliselt vähemalt peadirektor. Delegeeritud vastutavate töötlejate nimekiri tehakse avalikuks (vt näiteks https://link.epo.org/web/en-decision-of-the-president-on-delegated-controllers.pdf ja https://link.epo.org/web/decision_of_the_president_of_the_boards_of_appeal_appointing_a_delegated_controller_en.pdf) ja seda ajakohastatakse korrapäraselt.

([55]) Kui käesolevas otsuses viidatakse vastutavale töötlejale, peetakse silmas ka asjaomaseid delegeeritud vastutavaid töötlejaid.

([56]) Sellisel juhul peab (delegeeritud) vastutav töötleja andmekaitse-eeskirjade artikli 29 kohaselt läbipaistvalt kindlaks määrama kummagi osalise vastutuse oma andmekaitsekohustuste täitmisel, eelkõige seoses üksikisikute õiguste teostamise ja läbipaistvusnõuetega.

(21) Mõiste „volitatud töötleja“ on andmekaitse-eeskirjades määratletud samamoodi nagu määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 8, st kui füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus, amet või muu organ, kes töötleb isikuandmeid vastutava töötleja nimel ([57]). Vastutav töötleja tohib kasutada ainult selliseid volitatud töötlejaid, kelle puhul on piisavalt tagatud, et rakendatakse asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, kindlustamaks, et töötlemine toimub kooskõlas andmekaitse-eeskirjade nõuetega ([58]). Vastutava ja volitatud töötleja omavaheline suhe peab põhinema lepingul või õigusaktil, mis on volitatud töötleja suhtes siduv ning milles on muu hulgas sätestatud töötlemise sisu, kestus, laad ja eesmärk ([59]). Volitatud töötleja tohib andmeid töödelda ainult vastutava töötleja dokumenteeritud juhiste alusel. Volitatud töötleja peab aitama vastutaval töötlejal andmekaitse-eeskirjadest tulenevaid kohustusi täita. Volitatud töötleja ei tohi vastutava töötleja eelneva loata kaasata alamtöötlejaid ([60]). Delegeeritud vastutavatele töötlejatele on olemas andmete töötlemise tüüpleping ([61]). Kui volitatud töötleja asub kolmandas riigis, peab isikuandmete jagamine selle volitatud töötlejaga olema kooskõlas ka andmekaitse-eeskirjade nõuetega andmete rahvusvahelise edastamise kohta, nagu on kirjeldatud käesoleva otsuse põhjendustes 68–73 ([62]).

2.4. **Kaitsemeetmed, õigused ja kohustused**

2.4.1. ***Isikuandmete töötlemise seaduslikkus ja õiglus***

(22) Isikuandmeid tuleb töödelda seaduslikult ja õiglaselt.

(23) Need üldpõhimõtted on sätestatud andmekaitse-eeskirjade artikli 4 lõike 2 punktis a viisil, mida võib pidada identseks määruse (EL) 2016/679 artikli 5 lõike 1 punktiga a.

(24) Seaduslikkuse põhimõte on lahti kirjutatud andmekaitse-eeskirjade artiklis 5, milles on loetletud isikuandmete töötlemise võimalikud õiguslikud alused. Need õiguslikud alused on järgmised: a) vajadus täita mingi ülesanne seoses Euroopa Patendiorganisatsiooni ametlike tegevuste elluviimisega ([63]) või vastutavale töötlejale antud avaliku võimu õiguspärase teostamisega, sealhulgas Euroopa Patendiameti juhtimiseks ja toimimiseks vajalik isikuandmete töötlemine; ([64]) b) vajadus täita vastutava töötleja juriidilist kohustust (näiteks kohustust avaldada patenditaotluses esitatud teave Euroopa patendiregistris); ([65]) c) vajadus täita andmesubjekti osalusel sõlmitud lepingut või võtta andmesubjekti taotlusel lepingu sõlmimisele eelnevaid meetmeid; d) andmesubjekti nõusolek või e) vajadus kaitsta andmesubjekti või mõne muu füüsilise isiku elulisi huve.

([57]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt j.

([58]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 30 lõige 1.

([59]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 30 lõige 3.

([60]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 30 lõiked 2–3. Kui volitatud töötleja kaasab alamtöötleja, peab ta panema alamtöötlejale (lepinguga) samad andmekaitsekohustused, nagu on sätestatud vastutava töötleja ja volitatud töötleja vahelises lepingus (andmekaitse-eeskirjade artikli 30 lõige 4).

([61]) Euroopa Patendiorganisatsiooni üldiste lepingutingimuste E lisa, https://link.epo.org/web/general_conditions_of_contract_en.pdf.

([62]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 8 lõiked 1, 2 ja 5 koosmõjus artikli 9 lõikega 1.

([63]) Silmas on peetud ülesandeid, mida täidetakse vastavalt Euroopa patendikonventsioonile ja patendikoostöölepingule või nende alusel vastu võetud normidele (näiteks teenistuseeskirjadele) ja mis on vajalikud selleks, et täita Euroopa Patendiorganisatsiooni ülesandeid patentide väljaandmise menetluses. Vt ka patentide väljaandmise menetluste otsuse lisa paragrahvi 5 lõige 1 ja Euroopa patendikonventsiooni asjakohased sätted, nagu IV ja V osa. Selleks et täita oma ülesandeid patentide väljaandmise menetluses, töötleb Euroopa Patendiorganisatsioon isikuandmeid taotluste ja patentide menetlemiseks; vastulausemenetluste läbiviimiseks; menetlusosalistega (ja vajaduse korral kolmandate isikutega) suhtlemiseks; Euroopa patendiregistri pidamiseks; aruannete ja statistiliste analüüside koostamiseks ning andmete vahetamiseks osalisriikide ja Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooniga (patentide väljaandmise menetluste otsuse lisa paragrahv 6).

([64]) See hõlmab Euroopa Patendiameti presidendile pandud ülesandeid patendiameti tõhusa toimimise ja juhtimise tagamiseks. Vt näiteks Euroopa patendikonventsiooni artikkel 10, milles kirjeldatakse presidendi ülesandeid seoses töötajate, hoonete (juurdepääsu) ja seadmete haldamisega. See lähenemisviis on kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 5 lõike 1 punktiga a ja põhjendusega 22. See hõlmab ka haldusnõukogu ülesandeid, mis tulenevad Euroopa patendikonventsioonist, näiteks ülesanne kehtestada pensionieeskirju ja finantsmäärusi, vt Euroopa patendikonventsiooni artikkel 33 ja Euroopa patendikonventsiooni rakendusmääruse reegli 9 lõige 2, reegli 12 punkt c ja reegli 122 lõige 4. Erikomisjoni puhul hõlmab see Euroopa patendikonventsiooni artikli 145 kohaseid järelevalveülesandeid. Apellatsioonikodade puhul hõlmab see näiteks nende ülesannet vaadata läbi Euroopa Patendiameti teiste üksuste otsuste peale esitatud kaebusi, vt Euroopa patendikonventsiooni artikli 21 lõige 1.

([65]) Vt näiteks Euroopa patendikonventsiooni rakendusmääruse reegel 20.

(25) „Nõusolek“ on määratletud andmekaitse-eeskirjades samamoodi nagu määruses (EL) 2016/679, st kui „vabatahtlik, konkreetne, teadlik ja ühemõtteline tahteavaldus, millega andmesubjekt kas avalduse vormis või selge nõusolekut väljendava tegevusega nõustub tema kohta käivate isikuandmete töötlemisega“ ([66]). Andmesubjekti nõusolekut peab tõendama vastutav töötleja ([67]). Selle hindamisel, kas nõusolek anti vabatahtlikult, tuleks võtta arvesse asjaolu, kas lepingu täitmise tingimuseks on seatud nõusoleku andmine andmete töötlemiseks, mis ei ole vajalik kõnealuse lepingu täitmiseks ([68]). Nõusolekut ei saa lugeda vabatahtlikult antuks, kui andmesubjektil pole tõelist või vaba valikuvõimalust või ta ei saa kahjulike tagajärgedeta nõusoleku andmisest keelduda või seda tagasi võtta ([69]). Teadliku nõusoleku andmiseks peab andmesubjekt andmekaitse-eeskirjade kohaselt olema teadlik vähemalt sellest, kes on vastutav töötleja ja milleks kavatsetakse isikuandmeid töödelda ([70]). Andmesubjektil on ka õigus nõusolek igal ajal tagasi võtta ([71]).

2.4.2. ***Andmete eriliikide töötlemine***

(26) Andmete nn eriliikide töötlemisel tuleks kohaldada erikaitsemeetmeid.

(27) Andmekaitse-eeskirjad sisaldavad erieeskirju selle kohta, kuidas töödeldakse isikuandmete eriliike, ([72]) mis on määratletud samamoodi nagu määruses (EL) 2016/679, st kui „isikuandmed, millest ilmneb rassiline või etniline päritolu, poliitilised vaated, usulised või filosoofilised veendumused või ametiühingusse kuulumine, geneetilised andmed, ([73]) füüsilise isiku kordumatuks tuvastamiseks kasutatavad biomeetrilised andmed, ([74]) terviseandmed ([75]) või andmed füüsilise isiku seksuaalelu ja seksuaalse sättumuse kohta“ ([76]). Andmekaitse-eeskirjade kohaselt on andmete eriliikide töötlemine põhimõtteliselt keelatud, välja arvatud kindlatel erandjuhtudel ([77]).

(28) Kindlad erandjuhud, mis on loetletud andmekaitse-eeskirjade artikli 11 lõikes 2, on sarnased määruse (EL) 2016/679 artikli 9 lõigetes 2 ja 3 loetletud juhtudega, välja arvatud mõned kohandused Euroopa Patendiorganisatsiooni õigusraamistikule. Isikuandmete eriliike tohib töödelda ainult kindlatel ja piiratud asjaoludel, ([78]) nimelt siis, kui 1) andmesubjekt on andnud selgesõnalise nõusoleku; 2) töötlemine on vajalik selleks, et kaitsta füüsilise isiku elulisi

([66]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt m. Vt ka andmekaitse-eeskirjade artikli 7 lõige 2.
([67]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 7 lõige 1.
([68]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 7 lõiked 1, 5, 6 ja 7.
([69]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 7 lõige 4.
([70]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 7 lõige 4.
([71]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 7 lõige 5.
([72]) Vt näiteks andmekaitse-eeskirjade artikkel 11.
([73]) Need on määratletud kui „isikuandmed, mis on seotud asjaomase füüsilise isiku päritud või omandatud geneetiliste omadustega, mis annavad ainulaadset teavet kõnealuse füüsilise isiku füsioloogia ja tervise kohta ning mis tulenevad eelkõige asjaomase füüsilise isiku bioloogilise proovi analüüsist“, vt andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt o.
([74]) Need on määratletud kui „konkreetse tehnilise töötlemise abil saadavad isikuandmed isiku füüsiliste, füsioloogiliste ja käitumuslike omaduste kohta, mis võimaldavad kõnealust füüsilist isikut kordumatult tuvastada või kinnitavad selle füüsilise isiku tuvastamist, näiteks näokujutis ja sõrmejälgede andmed“, vt andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt p.
([75]) See tähendab füüsilise isiku füüsilise ja vaimse tervisega seotud isikuandmed, sealhulgas temale tervishoiuteenuste osutamist käsitlevad andmed, mis annavad teavet tema tervisliku seisundi kohta, vt andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt q.
([76]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 11 lõige 1.
([77]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 11 lõiked 1 ja 2.
([78]) Andmekaitse-eeskirjade kohaselt tohib andmete eriliike töödelda ka kindlatel juhtudel, mis on enamasti seotud Euroopa Patendiorganisatsiooni töötajatega ning seetõttu käesoleva otsuse alusel edastatavate andmete seisukohalt vähem asjakohased. Eelkõige tohib andmete eriliike töödelda juhul, kui see on lubatud õiguslikult siduva normiga, mida kohaldatakse Euroopa Patendiorganisatsiooni suhtes (näiteks Euroopa patendikonventsiooniga ning haldusnõukogu ja presidendi vastuvõetud instrumentidega, vt andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt y), millega on ette nähtud andmesubjekti põhiõiguste ja huvide asjakohased kaitsemeetmed (andmekaitse-eeskirjade artikli 11 lõike 2 punkt b), ning mis on vajalik vastutava töötleja või andmesubjekti kohustuste täitmiseks ja õiguste teostamiseks töö- ja sotsiaalkindlustusõiguse valdkonnas. Samamoodi võib isikuandmete eriliike töödelda juhul, kui see on vajalik rahvatervise valdkonna avalikes huvides (nagu kaitse suure piiriülese terviseohu korral või kõrgete kvaliteedi- ja ohutusnõuete tagamine tervishoiu puhul, tuginedes liikmesriigi õigusele, millega nähakse ette sobivad ja konkreetsed meetmed andmesubjekti õiguste ja vabaduste kaitseks, eelkõige ametisaladuse hoidmine, vt andmekaitse-eeskirjade artikli 11 lõike 2 punkt g). Töötlemine võib olla vajalik ka ennetava meditsiini või töömeditsiiniga seotud põhjustel, töötaja töövõime hindamiseks, meditsiinilise diagnoosi panemiseks, tervishoiuteenuste või sotsiaalhoolekande või ravi võimaldamiseks, tervishoiu- või sotsiaalhoolekandesüsteemi ja -teenuste korraldamiseks või arstlikeks läbivaatusteks ja hinnanguteks, kui neid andmeid töötleb tervishoiutöötaja, kelle suhtes kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus, või muu isik, kelle suhtes kehtib samaväärne saladuse hoidmise kohustus (andmekaitse-eeskirjade artikli 11 lõige 3).

huve (kui andmesubjekt on füüsiliselt või õiguslikult võimetu nõusolekut andma); 3) andmesubjekt on need isikuandmed ilmselgelt avalikustanud; 4) töötlemine on vajalik kindlal eesmärgil, mis on seotud Euroopa Patendiorganisatsiooni ametliku tegevusega või vastutavale töötlejale antud õiguspärase võimu teostamisega, ([79]) või 5) töötlemine on vajalik õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks.

(29) Lisaks põhjenduses 27 nimetatud isikuandmete eriliikidele on andmekaitse-eeskirjadega ette nähtud konkreetsed kaitsemeetmed ka süüteoasjades süüdimõistvate kohtuotsuste ja süütegudega seotud isikuandmete töötlemisel, mis on lubatud ainult pärast andmekaitsenõukoguga konsulteerimist või kui töötlemine on ette nähtud õiguslikult siduva vahendiga, milles on sätestatud sobivad meetmed üksikisikute õiguste ja vabaduste kaitseks ([80]).

2.4.3. ***Eesmärgi piiritlemine***

(30) Isikuandmeid tuleks töödelda kindlal eesmärgil ning kasutada seejärel ainult nii, et see pole töötlemise eesmärgiga vastuolus.

(31) See põhimõte on sätestatud andmekaitse-eeskirjade artikli 4 lõike 2 punktis b, mille kohaselt isikuandmeid „kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel ning neid ei töödelda hiljem viisil, mis on nende eesmärkidega vastuolus“.

(32) Nagu määrusega (EL) 2016/679, on ka andmekaitse-eeskirjadega lubatud edasine töötlemine (olenemata sellest, kas edasise töötlemise eesmärk on kooskõlas algse eesmärgiga) andmesubjekti selgesõnalise nõusoleku alusel või kohaldatavate Euroopa Patendiorganisatsiooni õigusnormide alusel ([81]). Viimase juhtumi kohta on andmekaitse-eeskirjades sätestatud, et töötlemine peab olema üldist avalikku huvi pakkuva eesmärgi ([82]) vajalik ja proportsionaalne kaitsemeede.

(33) Juhuks kui edasine töötlemine ei põhine nendel kahel alusel, on andmekaitse-eeskirjades sätestatud tegurid, mida tuleb arvesse võtta hindamisel, kas edasise töötlemise eesmärk on kooskõlas eesmärgiga, milleks isikuandmed algselt koguti ([83]). Andmekaitse-eeskirjade lähenemisviis ja eeskirjades loetletud tegurid on samasugused nagu määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõikes 4 ja määruse (EL) 2018/1725 artiklis 6 sätestatud lähenemisviis ja tegurid ([84]).

2.4.4. ***Andmete õigsus, võimalikult väheste andmete kogumine, säilitamise piirang ja andmeturve***

(34) Isikuandmed peavad olema õiged ja vajaduse korral ajakohastatud. Samuti peavad isikuandmed olema asjakohased ja olulised ega tohi olla nende töötlemise eesmärgi seisukohalt liigsed ning neid ei tohiks põhimõtteliselt säilitada kauem, kui on vajalik isikuandmete töötlemise eesmärkide saavutamiseks.

(35) Need põhimõtted on sätestatud andmekaitse-eeskirjade artikli 4 lõike 2 punktides c, d ja e samamoodi nagu määruses (EL) 2016/679.

([79]) Näiteks kui esitatakse kaebus väljaantud patendi kohta, võivad tunnistajate ütlused või esitatud tõendid sisaldada isikuandmete eriliike. Selle sätte kohaselt võib isikuandmete eriliike töödelda ka juhul, kui see on sisuliselt vajalik Euroopa Patendiameti juhtimiseks ja toimimiseks ning nende kohustuste täitmiseks, mis tulenevad Euroopa Patendiorganisatsiooni kohustusest osalisriikidega koostööd teha (näiteks vajadus töödelda töötajate või külastajate terviseandmeid kooskõlas nõuetega, mille on kehtestanud Euroopa Patendiorganisatsiooni asukohariigi tervishoiuasutused). Igal juhul peab töötlemise aluseks olev õiguslik vahend olema taotletud eesmärgiga proportsionaalne ja järgima isikuandmete kaitse õiguse olemust ning sellega peavad olema ette nähtud sobivad ja konkreetsed meetmed andmesubjekti põhiõiguste ja huvide kaitseks (andmekaitse-eeskirjade artikli 11 lõike 2 punkt f).

([80]) Andmekaitse-eeskirjade artikkel 12. Võimalik olukord, kus selliseid andmeid töödeldaks, on Euroopa Patendiorganisatsiooni distsiplinaarnõukogu distsiplinaarmenetlused patendivolinike suhtes (vt näiteks patentide väljaandmise menetluste otsuse lisa A osa punkt 7).

([81]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 6 lõige 2.

([82]) Näiteks Euroopa Patendiorganisatsiooni julgeolek; süütegude tõkestamine, uurimine, avastamine või nende eest vastutusele võtmine; teiste isikute õigused ja vabadused jms (vt andmekaitse-eeskirjade artikli 25 lõige 1).

([83]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 6 lõige 3.

([84]) Eelkõige seos isikuandmete kogumise eesmärkide ja kavandatava edasise töötlemise eesmärkide vahel; andmete kogumise kontekst; andmete laad ja kavandatava edasise töötlemise võimalikud tagajärjed isikute jaoks, vt andmekaitse-eeskirjade artikli 6 lõige 3.

(36) Isikuandmeid tuleks töödelda ka viisil, mis tagab nende turvalisuse, sealhulgas kaitseb loata või ebaseadusliku töötlemise eest ning juhusliku kaotamise, hävitamise või kahjustumise eest. Selleks peaksid ettevõtjad võtma asjakohased tehnilised või korralduslikud meetmed, et kaitsta isikuandmeid võimalike ohtude eest. Nende meetmete hindamisel tuleks arvesse võtta tehnika taset ja seotud kulusid.

(37) Andmeturve on ette nähtud Euroopa Patendiorganisatsiooni õigusraamistikus tervikluse ja konfidentsiaalsuse põhimõtte kaudu, mis on sätestatud andmekaitse-eeskirjade artikli 4 lõike 2 punktis f ja artiklis 33 peaaegu samamoodi nagu määruses (EL) 2016/679. Eelkõige on andmekaitse-eeskirjadega ette nähtud, et asjakohaste tehniliste ja korralduslike meetmetega tuleb tagada ohule vastav turvalisuse tase, võttes arvesse tehnika taset, rakendamise kulusid ning isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärke, samuti erineva tõenäosuse ja suurusega ohte üksikisikute õigustele ja vabadustele.

(38) Lisaks sisaldavad andmekaitse-eeskirjad erinõudeid andmetega seotud rikkumiste menetlemise ja neist teavitamise kohta ([85]). Esiteks peab vastutav töötleja teavitama andmetega seotud rikkumisest põhjendamatu viivituseta (ja võimaluse korral 72 tunni jooksul pärast sellest teada saamist) andmekaitseametnikku, välja arvatud juhul, kui rikkumine ei kujuta endast tõenäoliselt ohtu üksikisikute õigustele ja vabadustele ([86]). Samamoodi peab volitatud töötleja põhjendamatu viivituseta teavitama rikkumisest vastutavat töötlejat ([87]). Teavituses tuleb kirjeldada eelkõige rikkumise laadi, selle tõenäolisi tagajärgi ja rikkumise suhtes võetud või kavandatud meetmeid ([88]). Kui andmetega seotud rikkumine kujutab endast tõenäoliselt suurt ohtu üksikisikute õigustele ja vabadustele, peab vastutav töötleja viivituseta teavitama isikuandmetega seotud rikkumisest ka andmesubjekti ([89]). Andmesubjektile esitatud teates tuleb selges ja lihtsas keeles kirjeldada isikuandmetega seotud rikkumise laadi; ([90]) andmesubjekti teavitamine ei ole nõutav juhul, kui vastutav töötleja on võtnud hilisemad meetmed, mis tagavad, et suurt ohtu andmesubjektide õigustele ja vabadustele enam ei realiseeru ([91]).

2.4.5. ***Läbipaistvus***

(39) Andmesubjekte tuleks teavitada nende isikuandmete töötlemise põhiaspektidest.

(40) Andmekaitse-eeskirjade kohaselt peab vastutav töötleja isikuandmete saamisel teatama isikule eelkõige oma nime ja kontaktandmed (samuti andmekaitseametniku kontaktandmed), töötlemise eesmärgi ja õigusliku aluse, vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad, kas ta kavatseb edastada andmed väljapoole Euroopa Patendiorganisatsiooni, kohaldatavad õigused ja võimalikud õiguskaitsevahendid ([92]). Sama kehtib juhul, kui isikuandmeid töödeldakse muul eesmärgil kui see, milleks andmed koguti ([93]). Mõlemad kohustused kehtivad ainult juhul, kui asjaomasel isikul kõnealust teavet veel ei ole ([94]).

(41) Sama teave tuleb andmesubjektile anda ka siis, kui isikuandmeid ei koguta andmesubjektilt endalt; lisaks tuleb sel juhul teatada ka isikuandmete päritoluallikas ja asjaomased andmeliigid ([95]). Kõnealune teave tuleb esitada mõistliku aja jooksul pärast andmete saamist, kuid hiljemalt ühe kuu jooksul, võttes arvesse andmete töötlemise konkreetseid asjaolusid ([96]). Kui isikuandmeid kasutatakse andmesubjekti teavitamiseks, esitatakse kõnealune teave asjaomasele andmesubjektile hiljemalt tema esmakordse teavitamise ajal ([97]). Põhjenduses 40 osutatud teave tuleb esitada ka enne edasist töötlemist; kui isikuandmeid kavatsetakse avaldada teisele vastuvõtjale, tuleb kõnealune teave esitada hiljemalt andmete kolmandale isikule avaldamise ajal ([98]). Kõnealust kohustust ei kohaldata järgmistel juhtudel: kui

([85]) „Andmetega seotud rikkumine“ on määratletud kui turvanõuete rikkumine, mis põhjustab edastatavate, säilitatud või muul viisil töödeldavate isikuandmete juhusliku või ebaseadusliku hävitamise, kaotsimineku, muutmise või loata avaldamise või neile juurdepääsu, vt andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt n.
([86]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 34 lõige 1.
([87]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 34 lõige 2.
([88]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 34 lõiked 1 ja 3.
([89]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 34 lõige 6.
([90]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 34 lõige 6.
([91]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 34 lõige 8.
([92]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 16 lõiked 1–2.
([93]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 16 lõige 3.
([94]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 16 lõige 4.
([95]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 17 lõiked 1 ja 2.
([96]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 17 lõike 3 punkt a.
([97]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 17 lõike 3 punkt b.
([98]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 17 lõike 3 punkt c ja lõige 4. Kolmas isik on andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punktis l määratletud kui füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus, amet või organ, välja arvatud andmesubjekt, vastutav töötleja, volitatud töötleja ja isikud, kes võivad isikuandmeid töödelda vastutava töötleja või volitatud töötleja otseses alluvuses.

andmesubjektil on see teave juba olemas; kui see teave peab jääma salajaseks Euroopa patendikonventsiooni ja/või muude Euroopa Patendiorganisatsiooni suhtes kohaldatavate õigusnormidega reguleeritava ametisaladuse hoidmise kohustuse tõttu; ([99]) kui selle teabe esitamine osutub võimatuks või eeldaks ebaproportsionaalseid jõupingutusi, eelkõige kui isikuandmeid töödeldakse arhiveerimise, teadus- või ajaloouuringute või statistilisel eesmärgil, eeldusel, et teabe esitamise kohustus muudaks isikuandmete töötlemise eesmärgi saavutamise võimatuks või häiriks seda suurel määral, või kui isikuandmete saamine või avaldamine on sõnaselgelt sätestatud Euroopa patendikonventsioonis või muudes kohaldatavates õigusnormides, milles nähakse ette asjakohased meetmed andmesubjekti õigustatud huvide kaitsmiseks ([100]).

2.4.6. ***Üksikisikute õigused***

(42) Andmesubjektidel peaksid olema teatavad õigused, mida saab vastutava töötleja või volitatud töötleja suhtes kohtulikult kaitsta, eelkõige õigus andmetega tutvuda, õigus andmete parandamisele, õigus esitada töötlemise suhtes vastuväiteid ja õigus andmete kustutamisele. Samal ajal võivad nende õiguste suhtes kehtida piirangud, tingimusel et need piirangud on üldist avalikku huvi pakkuvate oluliste eesmärkide tagamiseks vajalikud ja proportsionaalsed.

2.4.6.1. *Andmekaitse-eeskirjadega ette nähtud õigused*

(43) Teenistuseeskirjade artikli 1b lõikes 4 on sätestatud nõue aidata kaasa üksikisikute õiguste kasutamisele. Selle nõude täpsemaks rakendamiseks on andmekaitse-eeskirjadega nähtud üksikisikutele ette samasugused õigused nagu määrusega (EL) 2016/679 ehk õigus andmetega tutvuda (andmekaitse-eeskirjade artikkel 18), õigus isikuandmete parandamisele (andmekaitse-eeskirjade artikkel 19), õigus isikuandmete kustutamisele (andmekaitse-eeskirjade artikkel 20), õigus isikuandmete töötlemise piiramisele (andmekaitse-eeskirjade artikkel 21), andmete ülekandmise õigus (andmekaitse-eeskirjade artikkel 22), õigus esitada töötlemise suhtes vastuväiteid (andmekaitse-eeskirjade artikkel 23) ja andmesubjekti õigus sellele, et tema suhtes ei tehtaks automatiseeritud otsuseid (andmekaitse-eeskirjade artikkel 24).

(44) Andmekaitse-eeskirjades on ka üldised sätted selle kohta, kuidas menetleda isikute taotlusi oma õiguste kasutamiseks; nende kohaselt peab vastutav töötleja suhtlema andmesubjektidega selges ja lihtsas keeles, kokkuvõtlikult, selgelt, arusaadavalt ning lihtsasti kättesaadavas vormis (kirjalikult või muul viisil) ([101]). Vastutav töötleja peab esitama isikule tarbetu viivituseta, kuid mitte hiljem kui ühe kuu jooksul pärast taotluse saamist teabe taotluse alusel võetud meetmete kohta (seda ajavahemikku võib vajaduse korral pikendada kahe kuu võrra, võttes arvesse taotluste keerukust ja hulka) ([102]). Kui andmesubjekti taotlused on selgelt põhjendamatud või ülemäärased, eelkõige oma korduva iseloomu tõttu, võib vastutav töötleja keelduda taotletud meetmete võtmisest ([103]). Kui vastutav töötleja ei võta taotletud meetmeid, peab ta andmesubjektile sellest viivituseta teatama ning andma teavet võimaluse kohta taotleda õiguskaitset ([104]).

([99]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 17 lõige 4. Selline saladuse hoidmise kohustus kehtib näiteks olukorras, kus Euroopa Patendiorganisatsiooni meditsiiniteenistus töötleb töötajate isikuandmeid (sellisel juhul võib asjaomastel arstidel olla ametisaladuse hoidmise kohustus, vt näiteks andmekaitse-eeskirjade artikli 11 lõige 3 ning teenistuseeskirjade artiklite 83a, 84 ja 84a rakenduseeskirjade paragrahv E), või seoses värbamismenetlustega (II lisa „Konkursi kord ametikohtade puhul, kus ametissenimetaja on president“ punkt 6).

([100]) See tähendab, kui Euroopa patendikonventsiooni või selle alusel vastu võetud õiguslike vahenditega on sõnaselgelt ette nähtud andmete avaldamine üksikisikutele või üldsusele, vt täpsemalt punkt 1.4.6.7.

([101]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 15 lõige 1.

([102]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 15 lõige 2.

([103]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 15 lõige 4. Lisaks on andmekaitse-eeskirjade artikli 13 lõikes 2 selgelt sätestatud, et üksikisiku õigusi käsitlevaid sätteid ei kohaldata, kui vastutav töötleja on võimeline tõendama, et ta ei suuda andmesubjekti tuvastada (välja arvatud juhul, kui andmesubjekt esitab enda tuvastamist võimaldavat lisateavet).

([104]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 15 lõige 3.

(45) Esiteks on andmekaitse-eeskirjades sätestatud andmetega tutvumise õigust puudutav üksikisiku õigus saada vastutavalt töötlejalt kinnitust selle kohta, kas teda käsitlevaid isikuandmeid töödeldakse, ning sellisel juhul tutvuda isikuandmetega lihtsalt ([105]) ja mõistlike ajavahemike järel ([106]). Lisaks on isikutel õigus saada eelkõige järgmist teavet: töötlemise eesmärk, asjaomaste andmete liigid, vastuvõtjad, kellega andmeid jagatakse, ja kavandatav andmete säilitamise ajavahemik ([107]).

(46) Teiseks on andmekaitse-eeskirjades sätestatud, et andmekaitse-eeskirjadega ette nähtud õigus andmete parandamisele võimaldab isikutel saavutada ebaõigete andmete parandamise või mittetäielike andmete täiendamise (näiteks esitades täiendava õiendi) ([108]). Paranduse tegemise korral peab vastutav töötleja edastama selle igale vastuvõtjale, kellele isikuandmed on avaldatud ([109]). Andmekaitse-eeskirjade kohaselt kehtib õigus andmete parandamisele objektiivsete andmete ja faktide, mitte aga subjektiivsete avalduste suhtes, ([110]) kuid viimasel juhul võivad isikud täiendada olemasolevaid andmeid teise arvamuse või alternatiivse ekspertiisiaktiga või esitada märkusi ([111]).

(47) Kolmandaks on andmekaitse-eeskirjadega ette nähtud ka isikute õigus andmete kustutamisele ([112]), eelkõige kui a) isikuandmeid ei ole enam vaja sellel eesmärgil, milleks neid töödeldakse; b) andmesubjekt võtab nõusoleku tagasi ning puudub muu õiguslik alus isikuandmete töötlemiseks; c) andmesubjekt esitab isikuandmete töötlemise suhtes vastuväite ja töötlemiseks pole ülekaalukaid õiguspäraseid põhjuseid; d) andmeid töödeldi ebaseaduslikult või e) andmed tuleb kustutada, et täita vastutava töötleja suhtes kohaldatavat juriidilist kohustust ([113]). Vastutav töötleja peab edastama teabe isikuandmete kustutamise kohta kõigile vastuvõtjatele, kellele isikuandmed on avaldatud, välja arvatud juhul, kui see osutub võimatuks või nõuab ebaproportsionaalseid jõupingutusi ([114]). Samamoodi peab vastutav töötleja juhul, kui ta on isikuandmed avalikustanud, võtma tarvitusele mõistlikud abinõud, et teavitada kõnealuseid isikuandmeid töötlevaid teisi vastutavaid töötlejaid sellest, et isik on taotlenud andmete kustutamist ([115]). Õigust andmete kustutamisele ei kohaldata järgmistel juhtudel sel määral, mil isikuandmete töötlemine on vajalik a) sõna- ja teabevabaduse õiguse teostamiseks; b) selleks et täita Euroopa Patendiorganisatsiooni juriidilist kohustust või kohustust, mis tuleneb Euroopa Patendiorganisatsiooni ülesandest teha osalisriikidega koostööd, ([116]) või selleks et teostada Euroopa Patendiorganisatsiooni avalikku võimu; ([117]) c) osalisriikidega rahvatervise valdkonnas koostöö tegemise põhjustel; ([118]) d) arhiveerimise, teadus- või ajaloouuringute või statistilisel eesmärgil (sel määral mil andmete kustutamine tõenäoliselt muudaks töötlemise eesmärkide saavutamise võimatuks või häiriks seda suurel määral) või e) õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks ([119]).

([105]) Eelkõige peab vastutav töötleja esitama arusaadavas vormis koopia töödeldavatest andmetest ja kogu olemasolevast teabest (olenemata selle liigist, laadist (objektiivne või subjektiivne), sisust (sealhulgas kõik võetud meetmed) ja vormist (pabertoimik, elektroonilised andmed, e-kirjad)), vt andmekaitse-eeskirjade artikli 18 lõige 3. Samal ajal ei tohi koopia saamise õigus kahjustada teiste isikute õigusi ja vabadusi (andmekaitse-eeskirjade artikli 18 lõige 5).

([106]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 18 lõige 1.

([107]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 18 lõiked 2–3.

([108]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 19 lõige 1.

([109]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 19 lõige 3. Kui andmesubjekt seda taotleb, peab vastutav töötleja nende vastuvõtjate kohta teavet andma.

([110]) See tõlgendus võeti vastu kooskõlas Euroopa Andmekaitseinspektori suunistega „Guidelines on the Rights of Individuals with regard to the Processing of Personal Data“ (Suunised üksikisikute õiguste kohta seoses isikuandmete töötlemisega), https://www.edps.europa.eu/sites/default/files/publication/14-02-25_gl_ds_rights_en.pdf. Vt eelkõige lk 18, suunised õiguse kohta nende andmete parandamisele, kus osutatakse objektiivsetele andmetele ja faktidele ning subjektiivsetele avaldustele.

([111]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 19 lõige 2.

([112]) Andmete kustutamine on määratletud kui „säilitatud andmete hävitamine viisil, mis muudab nende taastamise võimatuks“ (andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt v). Säilitatud andmete all peetakse silmas kõiki vastutava töötleja (ja vastutavat töötlejat esindavate kolmandate isikute) kogutud ja säilitatud andmeid.

([113]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 20 lõige 1.

([114]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 20 lõige 4.

([115]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 20 lõige 2.

([116]) Euroopa Patendiorganisatsiooni privileegide ja immuniteetide protokolli artikli 20 kohaselt võib Euroopa Patendiorganisatsioon olla kohustatud andma osalisriikidele isikuandmeid seoses haldus- või õigustoimingutega, näiteks töötajate pensioniõiguste arvutamiseks ja ülekandmiseks, maksualasteks uurimisteks või Euroopa Patendiorganisatsiooni töötajaid puudutavate tsiviilkohtumenetluste tõttu.

([117]) Silmas peetakse olukordi, kus Euroopa Patendiorganisatsioon peab Euroopa patendikonventsiooni või patendikoostöölepingu või nende alusel vastu võetud õigusaktide kohaselt patentide väljaandmise menetluses isikuandmeid töötlema (näiteks säilitama vastavalt Euroopa patendikonventsiooni artiklitele 127 ja 129 Euroopa patendiregistris ja Euroopa Patendibülletäänis olevaid andmeid).

([118]) Terviseandmete töötlemine rahvatervise valdkonna avalikes huvides peab olema kooskõlas andmekaitse-eeskirjade artikli 11 lõike 2 punktiga g.

([119]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 20 lõige 3.

(48) Neljandaks on andmekaitse-eeskirjade artiklis 21 sätestatud õigus isikuandmete töötlemise piiramisele, see tähendab isikuandmete märgistamisele eesmärgiga piirata nende edaspidist töötlemist (sealhulgas meetmete kavandamine selleks, et asjaomased andmed alaliselt juurdepääsmatuks muuta) ([120]). Sellele õigusele võib tugineda eelkõige juhul, kui isik vaidlustab isikuandmete õigsuse (ajavahemikul, mida vastutav töötleja vajab õigsuse kontrollimiseks) või kui töötlemine on ebaseaduslik, kuid andmesubjekt ei taotle isikuandmete kustutamist ([121]). Kui töötlemist on piiratud, võib isikuandmeid töödelda (välja arvatud säilitamine) ainult isiku selgesõnalisel nõusolekul, õigusnõuete esitamiseks või kaitsmiseks, teiste isikute õiguste kaitsmiseks või Euroopa Patendiorganisatsiooni ametlike tegevuste raames ülesande täitmiseks (see tähendab sellise ülesande täitmiseks, mis on vajalik haldus- ja tehniliseks tegevuseks, mida Euroopa Patendiorganisatsioon peab Euroopa patendikonventsiooni kohaselt tegema) ([122]).

(49) Viiendaks on teenistuseeskirjade artikli 1b lõikes 4 ja andmekaitse-eeskirjade artiklis 23 sätestatud õigus esitada vastuväiteid. Eelkõige on isikutel õigus esitada igal ajal vastuväiteid isikuandmete töötlemise suhtes, mis toimub ülesande täitmiseks Euroopa Patendiorganisatsiooni ametlike tegevuste raames või vastutava töötleja avaliku võimu õiguspäraseks teostamiseks ([123]). Isikuid tuleb teavitada selle õiguse olemasolust selges vormis ja hiljemalt nende esmakordse teavitamise ajal ([124]). Kui isik esitab isikuandmete töötlemise suhtes vastuväite, peab vastutav töötleja andmekaitse-eeskirjade kohaselt töötlemise lõpetama, välja arvatud juhul, kui vastutav töötleja tõendab, et andmeid töödeldakse mõjuval õiguspärasel põhjusel, mis kaalub üles andmesubjekti huvid, õigused ja vabadused, või õigusnõuete koostamise, esitamise või kaitsmise eesmärgil ([125]).

(50) Kuuendaks on andmekaitse-eeskirjades sätestatud andmete ülekandmise õigus, mis annab isikule võimaluse saada teda puudutavaid isikuandmeid struktureeritud, üldkasutatavas vormingus ning masinloetaval kujul ning saata need andmed teisele vastutavale töötlejale ([126]). See õigus kehtib juhul, kui töödeldakse automatiseeritult ning töötlemine põhineb isiku nõusolekul või toimub isikuga või tema huvides sõlmitud lepingu täitmiseks ([127]).

(51) Isikul on andmekaitse-eeskirjade kohaselt õigus ka sellele, et tema suhtes ei tehta automatiseeritud otsuseid, see tähendab otsuseid, mis põhinevad üksnes automatiseeritud töötlusel, sealhulgas profiilianalüüsil, mis toob kaasa teda puudutavaid õiguslikke tagajärgi või avaldab talle märkimisväärset mõju ([128]). Andmekaitse-eeskirjade kohaselt tohib automatiseeritud otsuseid teha juhul, kui see põhineb andmesubjekti sõnaselgel nõusolekul või kui see on vajalik isikuga lepingu sõlmimiseks või temaga sõlmitud lepingu täitmiseks; sellisel juhul peab vastutav töötleja rakendama asjakohaseid kaitsemeetmeid, näiteks andma õiguse saada isiklik kontakt, väljendada isiku seisukohta ja vaidlustada otsus ([129]). Automatiseeritud otsuste tegemine võib olla lubatud ka õigusaktiga, kui selles on sätestatud asjakohased meetmed isikute õiguste kaitsmiseks ([130]). Kui vastutav töötleja kasutab automatiseeritud otsuste tegemist, sealhulgas profiilianalüüsi, peab ta isikut sellest ise läbipaistvuse tagamise kohustuste raames teavitama ja andma sisulist teavet kasutatava loogika ja selle kohta, millised on sellise isikuandmete töötlemise tähtsus ja prognoositavad tagajärjed andmesubjekti jaoks ([131]). Sama teave tuleb esitada andmesubjekti taotluse korral ([132]).

([120]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt c.

([121]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 21 lõige 1.

([122]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 21 lõige 2.

([123]) Kui Euroopa Patendiorganisatsioonil on juriidiline kohustus – see tähendab Euroopa patendikonventsioonist või patendikoostöölepingust tulenev kohustus – töödelda isikuandmeid seoses patentide väljaandmise menetlusega, ei saa isikud töötlemise suhtes vastuväiteid esitada. Vt patentide väljaandmise menetluste otsuse lisa paragrahv 28. Kui isikuandmeid töödeldakse teadus- või ajaloouuringute või statistilisel eesmärgil, on andmesubjektil oma konkreetsest olukorrast lähtudes õigus esitada isikuandmete töötlemise suhtes vastuväiteid, välja arvatud juhul, kui töötlemine on vajalik ülesande täitmiseks vastutava töötleja avaliku võimu õiguspärase teostamise raames, mis hõlmab ka Euroopa Patendiameti juhtimiseks ja toimimiseks vajalikku töötlemist (andmekaitse-eeskirjade artikli 23 lõige 4).

([124]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 23 lõige 2.

([125]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 23 lõige 1.

([126]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 22 lõige 1.

([127]) Kuna isikuandmete töötlemine ei toimu patentide väljaandmise menetluses kummalgi neist alustest, ei kehti andmete ülekandmise õigus selle menetluse kontekstis. Vt patentide väljaandmise menetluste otsuse lisa paragrahvid 29–30.

([128]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 24 lõige 1. Profiilianalüüs on määratletud andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punktis d kui igasugune isikuandmete automatiseeritud töötlemine, mis hõlmab isikuandmete kasutamist füüsilise isikuga seotud teatavate isiklike aspektide hindamiseks, eelkõige selliste aspektide analüüsimiseks või prognoosimiseks, mis on seotud asjaomase füüsilise isiku töötulemuste, majandusliku olukorra, tervise, isiklike eelistuste, huvide, usaldusväärsuse, käitumise, asukoha või liikumisega.

([129]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 24 lõige 3.

([130]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 24 lõike 2 punkt b.

([131]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 16 lõike 2 punkt f ja artikli 17 lõike 2 punkt f.

([132]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 18 lõike 1 punkt h.

2.4.6.2. *Üksikisikute õiguste piirangud*

(52) Sarnaselt määruse (EL) 2016/679 artiklile 23 ja määruse (EL) 2018/1725 artiklile 25 on andmekaitse-eeskirjade artiklis 25 sätestatud, et Euroopa Patendiorganisatsiooni õigusraamistiku konkreetsed sätted võivad piirata põhjendustes 43–51 osutatud õiguste ([133]) kohaldamist (see tähendab piirata nende kohaldamist ajutiselt), ([134]) kui selline piirang austab põhiõiguste ([135]) ja -vabaduste olemust ning on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne meede, et tagada kindlad eesmärgid ([136]). Lisaks peab piirang olema esitatud „selgete ja täpsete" sätetena, mille eesmärk on tekitada andmesubjektidele õiguslikke tagajärgi ning mis peavad olema vastu võetud vähemalt presidendi tasandil ([137]). Kõnealused sätted peavad sisaldama eelkõige töötlemise eesmärki, piirangute ulatust, kuritarvitamist tõkestavaid kaitsemeetmeid ning säilitamise ajavahemikke ja kohaldatavaid kaitsemeetmeid ([138]).

(53) Praegu on ainuke õiguslik vahend, kus üksikisikute õiguste piirangud on sätestatud, ringkiri 420 (presidendi poolt vastu võetud õiguslikult siduv dokument). Selles selgitatakse, kuidas ja millistel tingimustel saab vastutav töötleja piiranguid kohaldada, ning sätestatakse ammendavalt konkreetsed olukorrad, milles õigusi saab piirata, ning eesmärgid, milleks seda teha saab ([139]). Eelkõige on selles sätestatud, et Euroopa Patendiorganisatsioon tohib piirata üksikisikute õigusi teatavatel kindlatel eesmärkidel: a) ja b) töötajate suhtes uurimis- või distsiplinaarmenetlusi läbi viies; ([140]) c) seoses vaidluste asutusesisese lahendamise või õigusnõude, sealhulgas vahekohtuga seotud õigusnõude koostamise, esitamise või kaitsmisega, et säilitada pooltelt, menetlusse astujatelt või muudest õiguspärastest allikatest saadud konfidentsiaalset teavet ja dokumente; d) meditsiiniprotseduuridega seotud ja meditsiinilistes dokumentides sisalduvaid terviseandmeid töödeldes, aga ainult üksikisikute õiguste kaitsmiseks; ([141]) e) ja f) siseauditeid ja -kontrolle tehes (viimaseid teeb andmekaitseametnik); g) IT-ga seotud vahejuhtumeid hallates ja füüsilise julgeolekuga seotud vahejuhtumite kohta aru andes ning h) pädevatele avaliku sektori asutustele, sealhulgas Euroopa Patendiorganisatsiooni osalisriikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele, abi andes või neilt abi saades või tehes nendega kas nende taotlusel või Euroopa Patendiameti enda algatusel koostööd tegevuses, mis on määratletud asjaomastes teenusetasemelepetes, memorandumites ja koostöölepingutes ([142]).

([133]) Välja arvatud õigus esitada vastuväiteid, mille suhtes ei ole ringkirjaga 420 piiranguid ette nähtud, vt artikli 3 lõige 3. Lisaks võib Euroopa Patendiorganisatsioon ringkirja 420 artikli 9 kohaselt piirata isiku teavitamist andmetega seotud rikkumisest.

([134]) Vt piirangute määratlus ringkirja 420 artiklis 2.

([135]) Piirangud, mis on nii ulatuslikud ja sekkuvad, et põhiõigus kaotab nende tõttu oma põhisisu ja isik ei saa seda teostada, ei saa olla õigustatud, vt ringkirja 420 artikli 4 lõige 3.

([136]) See tähendab Euroopa Patendiorganisatsiooni julgeolek, avalik julgeolek või osalisriikide kaitse; süütegude tõkestamine, uurimine, avastamine ja nende eest vastutusele võtmine või kriminaalkaristuste täitmisele pööramine, sealhulgas avalikku julgeolekut ähvardavate ohtude eest kaitsmine ja nende ennetamine; Euroopa Patendiorganisatsiooni muud olulised huvid, mis on seotud tema põhimissiooniga või kohustustega, mis tulenevad ülesandest osalisriikidega koostööd teha, sealhulgas rahandus-, eelarve- ja maksuküsimused, rahvatervis ja sotsiaalkindlustus; Euroopa Patendiameti sisejulgeolek, sealhulgas selle elektroonilise side võrgustike julgeolek; kohtu- ja kohtulaadse süsteemi sõltumatuse ning kohtu- ja kohtulaadse menetluse kaitse; reguleeritud kutsealade ametieetika rikkumiste ennetamine, uurimine, avastamine ja nende eest karistamine; jälgimine, kontrollimine või regulatiivsete ülesannete täitmine, mis on kas või juhtumipõhiselt seotud avaliku võimu teostamisega; andmesubjekti kaitse või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse ning tsiviilõiguslike nõuete täitmise tagamine (andmekaitse-eeskirjade artikli 25 lõige 1).

([137]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 25 lõige 3.

([138]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 25 lõige 2.

([139]) Ringkirja 420 artikkel 1.

([140]) Ringkirja 420 artikli 4 lõike 1 punktid a–b.

([141]) See puudutab ainult Euroopa Patendiorganisatsiooni töötajate terviseandmete töötlemist (ning ei ole otseselt asjakohane isikuandmete kaitse piisavust käsitlevate järelduste seisukohalt, mis puudutavad isikuandmete kaitse üldmääruse kohaldamisalasse kuuluva vastutava töötleja või volitatud töötleja edastatud andmete töötlemist). Ringkirja 420 artiklis 8 selgitatakse, kuidas tohib meditsiiniandmete/-dokumentidega tutvumise õigust piirata. Eelkõige täpsustatakse selles, et piirata tohib ainult õigust tutvuda otse oma psühholoogiliste või psühhiaatriliste meditsiiniandmete ja/või -dokumentidega, mida Euroopa Patendiamet töötleb, aga ainult juhul, kui nende andmetega tutvumine tõenäoliselt kahjustab andmesubjekti või teiste isikute elu ja tervist või kujutab neile vahetut ohtu.

([142]) Ringkirja 420 artikli 4 lõige 1. See säte puudutab üldiselt ainult Euroopa Patendiorganisatsiooni töötajate isikuandmeid. Sellega peetakse silmas juhtumeid, kus Euroopa Patendiorganisatsioon peab tegema osalisriikide ametiasutustega koostööd vastavalt Euroopa patendikonventsiooni artiklile 131 (mis käsitleb Euroopa Patendiorganisatsiooni ja osalisriikide kohtute koostööd patentide väljaandmisega seotud uurimistes/menetlustes) ning oma privileegide ja immuniteetide protokolli artikli 20 lõikele 1 (vt ka paragrahv 95). Selliste juhtumitega on tegemist näiteks siis, kui Euroopa Patendiorganisatsiooni töötajatel palutakse osalisriigi kohtus kriminaalmenetluse raames tunnistusi anda või kui Euroopa Patendiorganisatsioonilt küsitakse tsiviilõiguslike (perekonnaõiguslike) menetluste raames teavet töötajate palga kohta vms.

(54) Seda, kas kindlal juhul saab piirangut kohaldada, peab otsustama vastutav töötleja igal üksikul juhul eraldi, võttes arvesse olulisi asjaolusid ([143]). Piirangu kohaldamise suhtes otsust tehes peab vastutav töötleja kõigepealt koos andmekaitseametnikuga hindama, kas piirang on konkreetsel juhul vajalik ja proportsionaalne ([144]). Hindamise käigus kaalutakse võimalikku ohtu andmesubjekti õigustele ja vabadustele võrdluses ohuga teiste andmesubjektide õigustele ja vabadustele ning ohuga, et takistatakse töötlemise eesmärkide ja tulemuste saavutamist ([145]). Piirangud tuleb dokumenteerida, sealhulgas hinnang piiratud õiguste kohta ning piirangu kestus, põhjused ja alused ([146]). Lisaks tuleb piirangu kehtimise ajaks võtta asjakohased tehnilised ja korralduslikud meetmed ([147]). Piirangut tohib kohaldada ainult seni, kuni piiramise põhjused kehtivad ([148]). Kui õigust piiratakse, peab vastutav töötleja teavitama isikut selle peamistest põhjustest ja kaebuse esitamise õigusest ([149]).

2.4.6.3. *Erieeskirjad seoses patentide väljaandmise menetlusega*

(55) Euroopa Patendiorganisatsiooni asutamisleping (st Euroopa patendikonventsioon), patendikoostööleping ja nende alusel kohaldatavad normid (mis kõik moodustavad Euroopa Patendiorganisatsiooni esmase õigusraamistiku) sisaldavad patentide väljaandmise menetlusega seotud erinõudeid, mis võivad mõjutada teatavate andmekaitse-eeskirjadest tulenevate õiguste kasutamist ([150]). Patentide väljaandmise menetluste otsuses on antud nendest esmase õigusraamistiku nõuetest ülevaade, selgitatud, kuidas andmesubjektide õigusi nendega seoses kasutada saab, ning selgelt nimetatud võimalikud erandid ([151]). Ringkirjaga 420 on ette nähtud, et andmekaitseõigusi piirata võivates sätetes peab olema selgelt määratletud võimalike vabastuste ulatus, tagades seeläbi asjassepuutuvate eri huvide tasakaalu ([152]).

(56) Esiteks peab Euroopa Patendiamet Euroopa patendikonventsiooni artikli 127 kohaselt pidama Euroopa patendiregistrit, kuhu kantakse teatavad õigusnormidega kindlaks määratud isikuandmed. Esmaste õigusnormide kohaselt tuleb patenditaotlused patentide väljaandmise menetluse ajal avaldada enamasti niipea, kui see on võimalik pärast kaheksateistkümne kuu möödumist taotluse esitamise kuupäevast. Euroopa patendikonventsiooni kohaselt saab patenditaotlustes olevate isikuandmetega tutvuda kas patenditaotluse toimikuga tutvumise või patendiregistri kaudu ([153]). Enne avaldamist ei saa patenditaotlustega tutvuda ilma taotleja selgesõnalise loata. Sarnased eeskirjad on kehtestatud patendikoostöölepingus ([154]).

([143]) Ringkirja 420 artikkel 2.

([144]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 25 lõike 3 punkt a. Vt ka ringkirja 420 artikkel 6.

([145]) Ringkirja 420 artikli 5 lõige 5.

([146]) Ringkirja 420 artikli 4 lõige 4. Need andmed tuleb taotluse korral andmekaitsenõukogule kättesaadavaks teha (ringkirja 420 artikli 4 lõige 7).

([147]) Meetmed peavad hõlmama näiteks turvalist säilitamist, turvalist elektroonilist keskkonda, mis hoiab ära ebaseadusliku ja juhusliku juurdepääsu andmetele või elektrooniliste andmete edastamise loata isikutele, ning piirangute seiret ja nende kohaldamise perioodilist läbivaatamist, vt ringkirja 420 artikli 5 lõige 2.

([148]) Ringkirja 420 artikli 4 lõige 5 ja artikli 5 lõige 3.

([149]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 25 lõike 3 punkt b. Teavitamist võib edasi lükata, selle võib tegemata jätta või sellest võib keelduda, kui teavitamine tühistaks piirangu mõju, vt andmekaitse-eeskirjade artikli 25 lõige 4. Seda lisapiirangut saab kohaldada ainult nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ning niikaua ja niipalju, kui see on vajalik ja proportsionaalne (ringkirja 420 artikli 7 lõige 4). Sellise piirangu põhjendust tuleb korrapäraselt uuesti hinnata. Lisaks erinõudele isikuid nende õiguste piiramisest teavitada peab Euroopa Patendiorganisatsioon esitama oma sisevõrgus ja/või veebisaidil üldise teabe tegevuste kohta, mis võivad õiguste piiramist hõlmata (ringkirja 420 artikli 7 lõige 1).

([150]) Ringkirja 420 artikkel 2 (Euroopa Patendiorganisatsiooni õigusnormid).

([151]) Patentide väljaandmise menetluste otsuse artikkel 1 ja lisa.

([152]) Ringkirja 420 artikkel 2.

([153]) Patentide väljaandmise menetluste otsuse lisa paragrahvi C lõiked 13 ja 14 ning Euroopa patendikonventsiooni artikkel 128. Euroopa patendikonventsiooni artikli 128 lõike 4, Euroopa patendikonventsiooni rakendusmääruse reegli 144 ja EPO presidendi 12. juuli 2007. aasta otsuse (dokumentide kohta, millega toimikuga tutvumise käigus ei saa tutvuda, Euroopa Patendiameti Teataja eriväljaanne nr 3, 2007, paragrahvi J lõige 3) kohaselt on välistatud tutvumine teatavate toimikuosadega. Nimelt on välistatud tutvumine järgmiste toimikuosadega: dokumendid apellatsioonikodade või suure apellatsioonikoja liikmete taandamise või nende suhtes esitatud taanduste kohta; otsuste ja arvamuste eelnõud ning kõik muud dokumendid otsuste ja teadete ettevalmistamise kohta, mida menetlusosalistele ei edastata; leiutaja märkimine, kui leiutaja on loobunud oma õigusest olla ära nimetatud, ning iga muu dokument, millega tutvumise on Euroopa Patendiameti president välistanud põhjusel, et sellega tutvumine ei teeni avalikkuse Euroopa patenditaotlusest või Euroopa patendist teavitamise eesmärki, näiteks: tervisetõendid; toimikuga tutvumisest välistamise taotlused ja nendega seotud kirjavahetus; teave, mille avaldamine kahjustaks õiguspäraseid isiklikke või majanduslikke huve ega oleks taotluse, patendi või patendi väljaandmise menetluse seisukohalt oluline teave.

([154]) Vt „Decision of the President of the European Patent Office dated 20 February 2019 concerning online file inspection of documents contained in the file held by the EPO as receiving Office, International Searching Authority or Authority specified for supplementary search“ (Euroopa Patendiameti presidendi 20. veebruari 2019. aasta otsus sellises toimikus sisalduvate dokumentidega veebis tutvumise kohta, mida Euroopa Patendiamet säilitab vastuvõtva ameti, rahvusvahelise otsinguameti või täiendavaks otsinguks määratud ametina, Euroopa Patendiameti Teataja 2019, A17), artikkel 3. Sellega seoses vt patendikoostöölepingu artikkel 30, mis käsitleb avalikku juurdepääsu toimikutele, ning patendikoostöölepingu reeglid 94 ja 48. Neile sätetele tugineb Euroopa Patendiorganisatsioon siis, kui ta tegutseb vastavalt Euroopa patendikonventsiooni artiklitele 151–153 patendikoostöölepingu kohase pädeva ameti või asutusena.

(57) Teiseks on Euroopa patendikonventsiooniga eraldi reguleeritud patentide väljaandmise menetluses kasutatava teabe muutmise võimalus ([155]). Täpsemalt on Euroopa patendikonventsiooniga ette nähtud ainult võimalus parandada vigu Euroopa Patendiametile esitatud dokumentides, ([156]) parandada vigu otsustes, ([157]) parandada tõlkeid ([158]) ja parandada leiutaja ebaõige märkimine ([159]). Seega saab ka patentide väljaandmise menetluses kasutatavates dokumentides sisalduvaid isikuandmeid parandada ainult nendel juhtudel. Sama kehtib võimaluse kohta piirata andmete töötlemist ([160]).

(58) Kolmandaks on Euroopa patendikonventsiooniga kehtestatud patentide väljaandmise menetluses kasutatavate teatavate dokumentide säilitamise ja avaldamise erinõuded, mis mõjutavad neis dokumentides sisalduva teabe, sealhulgas isikuandmete kustutamise võimalust ([161]). Täpsemalt tuleb säilitada ja avalikult kättesaadavana hoida avaldatud patenditaotlusi ning Euroopa Patendibülletäänis patentide kohta avaldatud teavet ([162]). Kõnealustes dokumentides sisalduvate isikuandmete kustutamine läheks seetõttu vastuollu Euroopa Patendiorganisatsiooni põhiliste juriidiliste kohustustega (Euroopa patendikonventsiooni artikli 129 punkt a) ning sellekohaseid taotlusi ei saa rahuldada. Muid toimikuid peab Euroopa Patendiorganisatsioon säilitama Euroopa patendikonventsiooniga ette nähtud ajavahemiku vältel, mis on üldiselt viis aastat ([163]). Selle ajavahemiku vältel ei saa neis toimikutes sisalduvat teavet (sealhulgas isikuandmeid) kustutada.

(59) Võttes eelkõige arvesse nende piiratud ulatust ja kohaldamistingimusi, võib põhjendustes 55–58 osutatud sätetest tulenevaid õiguste kasutamise piiranguid pidada vajalikeks ja proportsionaalseteks meetmeteks, et tagada patentide väljaandmise menetluse õige toimimine, nagu on nõutav avalikes huvides Euroopa Patendiorganisatsiooni ülesannete täitmiseks. Selles osas, milles Euroopa patendikonventsioon ja patendikoostööleping andmekaitseõiguste kasutamist eraldi ei reguleeri, see tähendab kõigis muudes olukordades peale nende, mida on kirjeldatud põhjendustes 55–58, kohaldatakse täiel määral andmekaitse-eeskirjade nõudeid.

2.4.7. ***Isikuandmete edasisaatmine***

(60) Liidust Euroopa Patendiorganisatsioonile edastatud isikuandmete kaitsmise taset ei tohiks kahjustada kõnealuste andmete edasisaatmine kolmandas riigis asuvatele vastuvõtjatele või muule rahvusvahelisele organisatsioonile.

(61) Andmekaitse-eeskirjades eristatakse „isikuandmete saatmist“ (see tähendab olukorda, kus Euroopa Patendiorganisatsioon jagab andmeid osalisriikidega) ja „isikuandmete edastamist“ (olukorda, kus Euroopa Patendiorganisatsioon jagab andmeid muu organisatsioonivälise isiku või üksusega) ([164]).

2.4.7.1. *Andmete saatmine*

(62) Esiteks on andmekaitse-eeskirjades sätestatud, et andmed tohib saata Euroopa Patendiorganisatsiooni osalisriigi intellektuaalomandi ametile, a) kui need andmed on vajalikud vastuvõtja pädevuse või avaliku võimu teostamiseks ja b) kui saatmine on vajalik Euroopa Patendiorganisatsiooni ametlike ülesannete või avaliku võimu teostamiseks ([165]). Andmeid saadetakse patentide väljaandmise menetluses, mis on sätestatud Euroopa patendikonventsioonis ja patendikoostöölepingus ([166]).

([155]) Nende sätete kohane parandamine võib tingida Euroopa patendiregistri ja Euroopa Patendibülletääni kannete ja avaldatud taotluse või patendi muutmise. See ei muuda aga tagasiulatuvalt toimiku sisu (mis sisaldab jätkuvalt kõiki menetlusosaliste esitatud dokumente ning Euroopa Patendiorganisatsiooni teateid ja otsuseid). Samuti ei tingi see varem avaldatud dokumentide tagasivõtmist või kustutamist (patentide väljaandmise menetluste otsuse lisa paragrahvi C lõige 19). See kehtib ka patendikoostöölepingu artiklite 19 ja 34 kohaselt, kui Euroopa Patendiorganisatsioon tegutseb pädeva asutuse/ametina vastavalt Euroopa patendikonventsiooni artiklitele 151–153.

([156]) Euroopa patendikonventsiooni rakendusmääruse reegel 139.

([157]) Euroopa patendikonventsiooni rakendusmääruse reegel 140. Euroopa Patendiorganisatsiooni otsustes võib parandada ainult keele- ja trükivigu ning ilmseid vigu.

([158]) Euroopa patendikonventsiooni artikli 14 lõike 2 teine lause.

([159]) Euroopa patendikonventsiooni rakendusmääruse reegel 21. Leiutaja ebaõige märkimise võib parandada ainult vastava taotluse alusel ja üksnes valesti märgitud isiku nõusolekul, ning kui taotluse esitab kolmas isik, ka patenditaotleja või patendiomaniku nõusolekul.

([160]) Patentide väljaandmise menetluste otsuse lisa paragrahvi C lõige 25.

([161]) Patentide väljaandmise menetluste otsuse lisa paragrahvi C lõiked 22–23.

([162]) Euroopa patendikonventsiooni artikkel 129.

([163]) Euroopa patendikonventsiooni rakendusmääruse reegli 147 lõiked 4 ja 5.

([164]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punktid s ja t.

([165]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 8 lõige 2.

([166]) Vt eelkõige Euroopa patendikonventsiooni artiklid 130, 131 ja 135 ning Euroopa patendikonventsiooni rakendusmääruse asjakohased reeglid (näiteks reeglid 148–150). Vt ka patendikoostöölepingu artiklid 12, 18, 20 ja 36 ning rakendusmääruse reeglid 22, 23, 23a, 44, 47 ja 71.

(63) Teiseks on andmekaitse-eeskirjade kohaselt lubatud andmeid saata Euroopa Patendiorganisatsiooni osalisriigi avaliku sektori asutusele, ([167]) kui need andmed on vajalikud selle avaliku sektori asutuse ülesannete täitmiseks ja kui andmete saatmine on kooskõlas Euroopa Patendiorganisatsiooni ülesannete ja tegevusega ([168]). Sellist saatmist ei ole Euroopa patendikonventsiooni ega muude patentide väljaandmise menetlust reguleerivate õiguslike vahenditega eraldi nõutud, kuid see võib olla siiski vajalik selleks, et täita Euroopa Patendiorganisatsiooni ülesandeid, nagu konsultatsioonide kaudu toimuv Euroopa Patendiorganisatsiooni koostöö osalisriikidega, ekspertide lähetamine ja siirmine või teabe andmine Euroopa Patendiorganisatsiooni töötajate kohta, et teha kindlaks sotsiaalhüvitised, maksukohustused jms.

(64) Andmekaitseametnik on koostanud sellist põhjendustes 62 ja 63 kirjeldatud andmete saatmist reguleerivatesse vastastikuse mõistmise memorandumitesse lisatavad näidistingimused, milles muu hulgas sätestatakse andmekaitsepõhimõtted, lubatakse edasist töötlemist ainult määrusega kooskõlas olevatel eesmärkidel, nähakse ette andmesubjektide õigused ning kehtestatakse kohustused, mis puudutavad andmeturvet, andmetega seotud rikkumisi ja sõltumatut järelevalvet ([169]).

(65) Mõlema põhjendustes 62 ja 63 kirjeldatud olukorra puhul peab vastuvõtja andmekaitse-eeskirjade kohaselt tõendama, et andmete saatmine on vajalik kindlal eesmärgil, mis tuleneb Euroopa Patendiorganisatsiooni kohustusest osalisriigi või -riikidega koostööd teha ([170]). Vastutav töötleja peab iga saatmise korral suutma tõendada, et see on vajalik ja proportsionaalne meede selle kindla eesmärgi saavutamiseks, milleks andmeid jagatakse ([171]). Igasugune andmete saatmine peab toimuma viisil, mis tagab andmekaitse-eeskirjadest tuleneva kaitsetaseme säilimise ([172]). Andmekaitseametniku suuniste kohaselt tähendab see asjakohaste kaitsemeetmete olemasolu, sealhulgas peab olema tagatud, et jagatavaid andmeid on võimalikult vähe ning need on asjakohased, olulised ja selle eesmärgi saavutamiseks rangelt vajalikud ([173]). Kui on põhjust eeldada, et andmete saatmine võib mõjutada asjaomase isiku õigustatud huve, peab vastutav töötleja pärast erinevate asjassepuutuvate huvide kaalumist kindlaks tegema, et isikuandmete saatmine sellel konkreetsel eesmärgil on proportsionaalne ([174]).

(66) Kõnealuse kahe olukorraga seoses on oluline märkida ka seda, et kõik Euroopa Patendiorganisatsiooni osalisriigid osalevad ka Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, mis kuulub Euroopa Inimõiguste Kohtu jurisdiktsiooni alla, ja Euroopa Nõukogu isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse konventsioonis (Euroopa Nõukogu lepingute sari nr 108).

(67) Andmekaitse-eeskirjadega on lubatud ka andmete saatmine Euroopa Majanduspiirkonnas asuvale volitatud töötlejale, tingimusel et on tagatud vastavus andmekaitse-eeskirjades sätestatud nõuetele volitatud töötlejate kaasamise kohta ([175]).

2.4.7.2. *Andmete edastamine*

(68) Isikuandmete jagamist Euroopa Patendiorganisatsiooni välise üksusega, mis ei ole Euroopa Patendiorganisatsiooni osalisriigi avaliku sektori asutus ega intellektuaalomandiamet ega Euroopa Majanduspiirkonnas asuv volitatud töötleja, käsitatakse isikuandmete edastamisena ning selle suhtes on andmekaitse-eeskirjades sätestatud erinõuded ([176]). Kõnealuseid nõudeid kohaldatakse näiteks juhul, kui andmeid jagatakse väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda asuvate volitatud töötlejate, väljaspool osalisriike asuvate vastutavate töötlejate, muude kui osalisriikide avaliku sektori asutuste ja muude rahvusvaheliste organisatsioonidega. Andmekaitse-eeskirjade üldine

([167]) Näiteks riigiasutusele, kohalikule omavalitsusele või muule avalik-õiguslik isikule, nagu haigla või ülikool.
([168]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 8 lõige 1.
([169]) „Overview of the requirements of the EPO's model data protection clause for Memoranda of Understanding" (Ülevaade vastastikuse mõistmise memorandumitesse lisatava andmekaitset käsitleva Euroopa Patendiorganisatsiooni näidisklausli nõuetest), kättesaadav aadressil https://link.epo.org/web/office/data-protection-and-privacy/en-outline-of-the-template-data-protection-clause-for-mous.pdf.
([170]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 8 lõige 3.
([171]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 8 lõige 4.
([172]) Selgitav märkus „EPO transmission and transfer of personal data" (Isikuandmete saatmine ja edastamine EPOs, edaspidi „saatmise ja edastamise märkus"), kättesaadav aadressil https://link.epo.org/web/office/data-protection-and-privacy/en-explanatory-note-on-epo-transmission-and-transfer-of-personal-data.pdf, lk 4. Vt eelkõige: „[EPO andmekaitse-eeskirjades] on sätestatud piisava kaitse üldpõhimõte, mida kohaldatakse esmajoones rahvusvahelise andmevoo suhtes".
([173]) Saatmise ja edastamise märkus, vt allmärkus 12.
([174]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 8 lõige 3.
([175]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 8 lõiked 1, 2 ja 5.
([176]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 9 lõige 1.

nõue on, et andmete edastamisel kolmandatele isikutele ei tohi kahjustada kaitsetaset, mille Euroopa Patendiorganisatsioon isikutele tagab ([177]). Andmekaitseametniku suunistes on märgitud, et edastatud isikuandmetele kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis pakutav kaitsetase peab „sisuliselt vastama andmekaitse-eeskirjadega tagatava kaitse tasemele“ ([178]).

(69) Andmekaitse-eeskirjade kohaselt tohib isikuandmeid väljapoole Euroopa Patendiorganisatsiooni edastada eeskätt juhul, kui vastuvõtja asukohariik või rahvusvaheline organisatsioon tagab piisava kaitsetaseme ja kui andmed edastatakse ainult selleks, et Euroopa Patendiorganisatsioon saaks täita tema pädevuses olevaid ülesandeid ([179]). President võtab vastu kaitse piisavuse otsuse, ([180]) pidades kahtluse korral enne otsustamist nõu andmekaitseametniku ja andmekaitsenõukoguga ([181]). Andmekaitseametnik on koostanud piisavuse võrdlusaluse, milles on kehtestatud kriteeriumid kaitse piisavuse otsuste tegemiseks ([182]). Eelkõige peavad kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni õigusraamistikus olema sätestatud põhilised andmekaitsepõhimõtted, andmesubjektide õigused, edasisaatmist käsitlevad eeskirjad, menetluskorrad ja täitmise tagamise mehhanismid ning isikute õiguskaitsevahendid. Kui president võtab vastu kaitse piisavuse otsuse, võib andmeid edastada täiendavaid kaitsemeetmeid rakendamata ([183]). Praegu tagavad Euroopa Patendiorganisatsiooni kohaselt piisava kaitsetaseme liikmesriigid, Norra, Island, Liechtenstein, kõik riigid, mille suhtes komisjon on langetanud kaitse piisavuse otsuse, ([184]) ning liidu institutsioonid ja organid ([185]).

(70) Kui kaitse piisavuse otsus puudub, tohib vastutav või volitatud töötleja andmekaitse-eeskirjade kohaselt isikuandmeid Euroopa Patendiorganisatsiooni välistele vastuvõtjatele edastada ainult juhul, kui asjaomane vastutav või volitatud töötleja on ette näinud asjakohased kaitsemeetmed, ning tingimusel, et andmesubjektidele on tagatud kohtulikult kaitstavad õigused ja tõhusad õiguskaitsevahendid ([186]). Need asjakohased kaitsemeetmed võib lisada avaliku sektori asutuste või rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitavatesse halduskokkulepetesse, lepingutingimustesse (pärast andmekaitsenõukoguga konsulteerimist) ([187]) või sertifitseerimismehhanismidesse ([188]). Andmekaitseametnik on töötanud välja halduskokkulepetesse lisatavate sätete ülevaate ([189]). Volitatud töötlejatele andmete edastamise puhuks on koostatud ka andmekaitsekokkuleppe näidis ([190]). Andmekaitseametniku suuniste kohaselt peab Euroopa Patendiorganisatsioon hindama, kas andmeimportija suhtes kohaldatav õigusraamistik takistaks teda andmete edastamise kokkuleppest tulenevaid kohustusi täitmast, ja võtma vajaduse korral lisameetmed ([191]). Andmekaitseametnik soovitab Euroopa Patendiorganisatsiooni selgitavates märkustes isikuandmete saatmise ja edastamise kohta võtta sellise hindamise tegemisel arvesse Euroopa Andmekaitsenõukogu ja Euroopa Andmekaitseinspektori suuniseid ([192]).

(71) Andmekaitse-eeskirjade kohaselt peab Euroopa Patendiorganisatsioon nii andmete edastamisel riikidele või organisatsioonidele, mille suhtes on langetatud kaitse piisavuse otsus, kui ka andmete edastamisel asjakohaste kaitsemeetmete alusel tõendama iga kord, et andmete edastamine on töötlemise eesmärgi saavutamiseks vajalik ja proportsionaalne meede ([193]). Lisaks peab Euroopa Patendiorganisatsioon pärast asjassepuutuvate eri huvide kaalumist tegema andmete edastamise proportsionaalsuse kindlaks ka siis, kui on põhjust arvata, et andmesubjektide õigustatud huve võidakse

([177]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 9 lõige 1.
([178]) Saatmise ja edastamise märkus, lk 11 ja allmärkus 8. Kolmas riik on andmekaitse-eeskirjades määratletud kui riik, mis ei ole Euroopa patendikonventsiooni osalisriik, vt andmekaitse-eeskirjade artikli 3 lõike 1 punkt u.
([179]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 9 lõige 2.
([180]) Vt andmekaitse-eeskirjade artikli 1 lõike 2 punkt a koosmõjus Euroopa patendikonventsiooni artikli 10 lõike 2 punktiga a ja andmekaitse-eeskirjade artikli 9 lõikega 2.
([181]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 9 lõige 3.
([182]) „Outline of the EPO adequacy referential“ (Euroopa Patendiorganisatsiooni piisavuse võrdlusaluse ülevaade), kättesaadav aadressil https://link.epo.org/web/office/data-protection-and-privacy/en-outline-of-the-adequacy-referential-methodology.pdf.
([183]) Saatmise ja edastamise märkuse allmärkus 49.
([184]) Välja arvatud ELi-USA andmekaitseraamistik.
([185]) Vt „Decision of the President of the European Patent Office of 17 November 2022 concerning countries and entities considered to ensure adequate protection of personal data“ (Euroopa Patendiameti presidendi 17. novembri 2022. aasta otsus riikide ja üksuste kohta, kes tagavad isikuandmete piisava kaitse), kättesaadav aadressil https://www.epo.org/en/legal/official-journal/2022/12/a111.html.
([186]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 9 lõiked 4 ja 5.
([187]) Sellega seoses viidatakse andmekaitseametniku suunistes Euroopa Komisjoni vastu võetud lepingu tüüptingimustele, sest need annavad hea ülevaate, milliseid kaitsemeetmeid lisada, vt saatmise ja edastamise märkus, lk 8.
([188]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 9 lõige 5. Vt ka saatmise ja edastamise märkus, lk 8.
([189]) „Overview of the requirements of the EPO's Administrative Arrangement models“ (Euroopa Patendiorganisatsiooni halduskokkulepete näidiste nõuete ülevaade), kättesaadav aadressil https://link.epo.org/web/office/data-protection-and-privacy/en-outline-of-the-epo's-administrative-arrangements-modules.pdf.
([190]) Vt Euroopa Patendiorganisatsiooni lepingu üldtingimuste E lisa, kättesaadav aadressil https://link.epo.org/web/general_conditions_of_contract_en.pdf.
([191]) Saatmise ja edastamise märkus, lk 9.
([192]) Saatmise ja edastamise märkus, lk 9.
([193]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 9 lõige 6. Kui on põhjust eeldada, et andmesubjektide õigustatud huve võidakse kahjustada, peab vastutav töötleja tegema pärast asjassepuutuvate konkureerivate huvide kaalumist kindlaks, et andmete edastamine sellel konkreetsel eesmärgil on proportsionaalne.

kahjustada ([194]). Samuti tuleb tagada (lepingus sätestatud kaitsemeetmete kaudu), et vastuvõtja tohib andmeid töödelda või kasutada ainult nendel eesmärkidel, milleks need edastati, ning peab kustutama need niipea, kui see eesmärk on saavutatud ([195]).

(72) Andmekaitse-eeskirjade kohaselt tohib kaitse piisavuse otsuse või asjakohaste kaitsemeetmete puudumisel edastada isikuandmeid väljapoole Euroopa Patendiorganisatsiooni ainult „erandkorras“, kui kehtib mõni n-ö eranditest, mille tingimused sarnanevad liidu andmekaitseõiguse vastavate sätetega ette nähtud tingimustega ([196]). See hõlmab juhtumeid, kus a) andmesubjekt on edastamiseks andnud selgesõnalise nõusoleku; ([197]) b) ja c) edastamine on juhtumipõhine ja vajalik andmesubjektiga või tema huvides sõlmitud lepingu täitmiseks (või andmesubjekti taotluse alusel võetavate lepingueelsete meetmete rakendamiseks); ([198]) d) töötlemine on vajalik ülesande täitmiseks Euroopa Patendiorganisatsiooni ametlike tegevuste raames või vastutava töötleja avaliku võimu õiguspäraseks teostamiseks; ([199]) e) edastamine on juhtumipõhine ja vajalik õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks; ([200]) f) edastamine on vajalik, et kaitsta isiku olulisi huve, kui andmesubjekt on füüsiliselt või õiguslikult võimetu selgesõnalist nõusolekut andma, ([201]) või g) edastamine tehakse registrist, mis on mõeldud avalikkuse teavitamiseks ja on tutvumiseks avatud kas laiemale avalikkusele või kõigile, kes suudavad tõendada õigustatud huvi, kuid ainult sellisel määral, nagu konkreetsel juhul on täidetud tutvumist käsitlevad tingimused ([202]). Need erandid ei saa oma olemuselt ja andmekaitseametniku suuniste kohaselt olla andmete süstemaatilise ja korrapärase edastamise aluseks ([203]).

(73) President võib täiendavalt piirata eri liiki andmete edastamist riikidele või organisatsioonidele, mille suhtes ei ole tehtud kaitse piisavuse otsust, kui selleks on mõjuvad põhjused, mis on seotud Euroopa Patendiameti avaliku võimu õiguspärase teostamisega ([204]). Seni ei ole president seda volitust kasutanud.

2.4.8. ***Vastutus***

(74) Vastutuse põhimõtte kohaselt peavad andmeid töötlevad üksused kehtestama asjakohased tehnilised ja korralduslikud meetmed, et täita tulemuslikult oma andmekaitsekohustusi ja suuta nende täitmist tõendada, eelkõige pädevale järelevalveasutusele.

(75) Andmekaitse-eeskirjade artikli 4 lõikes 1 on kehtestatud üldine vastutuse põhimõte, sätestades selgelt, et vastutav töötleja vastutab andmekaitse-eeskirjade täitmise eest ja peab olema võimeline nende täitmist tõendama. Eelkõige peab vastutav töötleja rakendama asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, et tagada andmekaitse-eeskirjade täitmine ja suuta seda tõendada, võttes arvesse töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärke ning üksikisikute õigusi

([194]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 9 lõige 6.
([195]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 9 lõige 6.
([196]) Vt andmekaitse-eeskirjade artikkel 10 ning saatmise ja edastamise märkus (lk 9–11).
([197]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 10 lõike 1 punkt a. Sellisel juhul tuleb isikut teavitada võimalikest ohtudest, mis tulenevad piisava kaitsetaseme ja asjaomaste kaitsemeetmete puudumisest. Euroopa Patendiorganisatsioon ei saa tugineda sellele erandile oma ametlikus tegevuses (andmekaitse-eeskirjade artikli 10 lõige 2).
([198]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 10 lõike 1 punktid b–c ja lõige 2. Euroopa Patendiorganisatsioon ei saa tugineda neile eranditele oma ametlikus tegevuses (andmekaitse-eeskirjade artikli 10 lõige 2).
([199]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 10 lõike 1 punkt d. Selline ametlik tegevus või võim peab rajanema Euroopa patendikonventsioonil või Euroopa Patendiorganisatsiooni muudel kohaldatavatel õigusnormidel (andmekaitse-eeskirjade artikli 10 lõige 4). See hõlmab andmete töötlemist, mis on vajalik Euroopa Patendiameti juhtimiseks ja toimimiseks või selliste ülesannete täitmiseks, mis tulenevad Euroopa Patendiorganisatsiooni kohustusest osalisriikidega koostööd teha. Andmeid võidakse edastada näiteks selleks, et täita Euroopa Patendiameti vastastikuseid kohustusi riikide organite, maksuhaldurite, tolliasutuste, finantsjärelevalveasutuste ja sotsiaalkindlustuse või rahvatervise valdkonna pädevate teenistuste suhtes, nagu kontaktsete isikute jälgimine nakkushaiguste korral (andmekaitse-eeskirjade artikli 10 lõige 6).
([200]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 10 lõike 1 punkt e ja lõige 2.
([201]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 10 lõike 1 punkt f.
([202]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 10 lõike 1 punkt g. Selline edastamine ei tohi hõlmata kõiki registris sisalduvaid isikuandmeid ega kõiki isikuandmete liike, välja arvatud juhul, kui see on lubatud Euroopa Patendiorganisatsiooni õigusnormidega; kui register on ette nähtud tutvumiseks õigustatud huviga isikutele, tuleks andmeid edastada vaid nende isikute taotlusel või, juhul kui nad on vastuvõtjad, andmesubjekti huve ja põhiõigusi täiel määral arvesse võttes (andmekaitse-eeskirjade artikli 10 lõiked 2 ja 5).
([203]) Saatmise ja edastamise märkus, lk 10.
([204]) Nagu eespool öeldud, hõlmab see andmete töötlemist, mis on vajalik Euroopa Patendiameti juhtimiseks ja toimimiseks või selliste kohustuste täitmiseks, mis tulenevad tema ülesandest osalisriikidega koostööd teha. Vt andmekaitse-eeskirjade artikli 10 lõige 6.

ja vabadusi ähvardavaid erineva tõenäosuse ja suurusega ohte ([205]). Sellega seoses on andmekaitse-eeskirjades rakendatud ka lõimprivaatsuse ja privaatsuse vaikesätete põhimõtteid, kohustades vastutavat töötlejat rakendama meetmeid, mis on kavandatud andmekaitsepõhimõtete rakendamiseks ja andmekaitse-eeskirjade täitmise tagamiseks ning selle kindlustamiseks, et vaikimisi töödeldakse ainult isikuandmeid, mis on vajalikud töötlemise konkreetse eesmärgi saavutamiseks ([206]).

(76) Vastutav töötleja ja volitatud töötlejad peavad registreerima isikuandmete töötlemise toimingud, sealhulgas järgmise teabe: töötlemise eesmärk, töödeldavate andmete liigid, vastuvõtjate kategooriad, kellele andmeid avalikustatakse, ja isikuandmete edastamised ([207]). Registreeritud teave on üldiselt avalikult juurdepääsetav (välja arvatud juhul, kui see sisaldab konfidentsiaalset teavet) ja kantud avalikult kättesaadavasse andmekaitseregistrisse ning see tuleb taotluse korral andmekaitsenõukogule kättesaadavaks teha ([208]). Iga tegevusüksus peab nimetama ka vähemalt ühe andmekaitse kontaktisiku (ühe- kuni kolmeaastaseks ametiajaks, mida saab pikendada), kes peab läbima kohustusliku andmekaitsekoolituse ja aitama vastutaval töötlejal tema kohustusi täita ([209]).

(77) Andmekaitse-eeskirjadega on ette nähtud ka mitmesugused vahendid, mis aitavad vastutaval töötlejal ja volitatud töötlejatel nõudeid täita. Näiteks on andmekaitse-eeskirjades sätestatud, et heakskiidetud sertifitseerimismehhanismist kinnipidamist võib pidada tõendiks, et andmekaitse-eeskirjadest tulenevaid kohustusi täidetakse ([210]). Lisaks peab andmekaitse-eeskirjade kohaselt tegema teatavatel tingimustel andmekaitsealase mõjuhinnangu või pidama nõu andmekaitseametniku ja -nõukoguga. Andmekaitsealane mõjuhinnang on nõutav juhul, kui teatavat liiki töötlemisega kaasneb tõenäoliselt suur oht üksikisiku õigustele ja vabadustele ([211]). Näiteks on see nõutav, kui süstemaatiliselt ja ulatuslikult hinnatakse isiklikke aspekte, mille põhjal tehakse automatiseeritud otsuseid, või kui töödeldakse suurel hulgal andmete eriliike ([212]). Kui andmekaitsealane mõjuhinnang näitab, et töötlemise tulemusena tekiks suur oht üksikisikute õigustele ja vabadustele ning seda ohtu ei ole võimalik mõistlike turvameetmetega leevendada, peab vastutav töötleja pidama nõu andmekaitsenõukoguga ([213]). Andmekaitsenõukogu peab andma kirjalikult nõu, kui ta on seisukohal, et kavandatud töötlemine rikuks andmekaitse-eeskirju ([214]). Üldisemalt peab vastutav töötleja pidama nõu andmekaitseametnikuga, kui ta koostab eeskirju või tegevusdokumente üksikisikute õiguste suhtes piirangute rakendamise kohta ([215]).

2.5. **Järelevalve ja täitmise tagamine**

(78) Et tagada andmekaitse piisav tase ka praktikas, peaks olema loodud sõltumatu järelevalveasutus, millele on antud volitused andmekaitsenormide täitmist jälgida ja tagada. Järelevalveasutus peaks tegutsema oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel täiesti sõltumatult.

(79) Euroopa Patendiorganisatsiooni õigusraamistiku kohaselt teeb organisatsioonis andmekaitse-eeskirjade täitmise üle järelevalvet kaks organit: andmekaitseametnik ja andmekaitsenõukogu. Mõlemad organid on loodud teenistuseeskirjade artikliga 32a ning nende staatust ja volitusi on täpsustatud andmekaitse-eeskirjades ([216]). Neil on vastastikku täiendavad rollid, mille jaoks on vaja teha koostööd, kuid mõlemad organid jäävad samas oma ülesannete täitmisel sõltumatuks.

([205]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 26 lõige 1.
([206]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 27 lõiked 1 ja 2.
([207]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 32 lõiked 1 ja 2. Andmekaitse-eeskirjade artikli 4 lõike 1 kohaselt peab vastutav töötleja järgima „struktureeritud ja riskipõhist lähenemisviisi töötlemistoimingute kavandamisele ja dokumenteerimisele“. Samuti peab vastutav töötleja suutma igal ajal andmesubjektidele tõendada, et töötlemistoimingute tegemise käigus järgitakse dokumentides sätestatud kohustusi ja tingimusi.
([208]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 32 lõiked 4, 5 ja 6.
([209]) Andmekaitse-eeskirjade artikkel 45.
([210]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 26 lõige 3.
([211]) Vastutav töötleja peab küsima mõjuhinnangu tegemise vajalikkuse kohta nõu andmekaitseametnikult, kes võib kahtluse korral omakorda pidada nõu andmekaitsenõukoguga. Vt andmekaitse-eeskirjade artikli 38 lõiked 1–2.
([212]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 38 lõige 4.
([213]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 38 lõige 6.
([214]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 38 lõiked 7 ja 8 ja artikkel 39.
([215]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 40 lõige 2.
([216]) Teenistuseeskirjade artikli 32a lõiked 1–2, mille kohaselt on andmekaitseametniku ülesanne jälgida isikuandmete kaitset käsitlevate sätete kohaldamist, nõustada Euroopa Patendiorganisatsiooni eri tegevusüksusi nende kohustuste täitmisel ja koostada neile andmekaitsenõuete praktikasse rakendamiseks vajalikud tegevusdokumendid. Andmekaitsenõukogu peab tagama „isikuandmete kaitse suhtes kohaldatavate normide sõltumatu, tõhusa ja erapooletu järelevalve“. Selle üle, kas apellatsioonikojad täidavad nõudeid, kui nad töötlevad isikuandmeid oma õigust mõistvas funktsioonis, võib teha järelevalvet eraldi sõltumatu järelevalvemehhanismi kaudu (vt ka andmekaitse-eeskirjade artikli 2 lõige 6).

2.5.1. ***Sõltumatus***

(80) Teenistuseeskirjade kohaselt tegutsevad andmekaitseametnik ja -nõukogu oma ülesandeid täites ja volitusi teostades täiesti sõltumatult igasugusest organisatsioonisisesest ja -välisest sekkumisest ([217]). Seda põhimõtet täiendavad mitmesugused lisakaitsemeetmed, mis tagavad nende sõltumatuse.

(81) Andmekaitseametniku (ja tema asetäitjad) nimetab ametisse president, lähtudes nende kutsekvalifikatsioonist ning eelkõige eksperditeadmistest andmekaitseõiguse ja -tavade kohta ([218]). Andmekaitseametnik nimetatakse ametisse kolme- kuni viieaastaseks ametiajaks, mida võib pikendada. Enne seda, kui kavandatav andmekaitseametniku ametist kõrvaldamine või vallandamine ellu viiakse, tuleb pidada nõu andmekaitsenõukoguga ([219]). Andmekaitseametniku ametist kõrvaldamisele või vallandamisele eelnev konsulteerimine on ette nähtud selleks, et tagada kavandatava ametist kõrvaldamise või vallandamise korral täiendav kontroll ja läbivaatamine. Ametist kõrvaldamise või vallandamise ettepaneku võib teha ühel järgmistest põhjustest: ([220]) andmekaitseametnik ei vasta enam kohustuste täitmiseks vajalikele tingimustele ([221]); ametialane ebapädevus ([222]) või distsiplinaarmeetmed ([223]). Samuti on andmekaitse-eeskirjadega ette nähtud, et andmekaitseametnikku ei saa vallandada ega karistada tema ülesannete täitmise eest ja talle ei saa anda juhiseid ([224]). Andmekaitseametnik tuleb kaasata kõigisse isikuandmete kaitsega seotud küsimustesse ja ta esitab presidendile ja haldusnõukogule igal aastal tegevusaruande ([225]). Euroopa Patendiamet peab andma andmekaitseametnikule tema ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid ([226]).

(82) Andmekaitsenõukogu koosneb kolmest organisatsioonivälisest andmekaitseeksperdist, esimehest ja veel kahest liikmest, ([227]) ning ühest asendusliikmest, kelle Euroopa Patendiorganisatsiooni president nimetab ametisse kolmeaastaseks ametiajaks, mida võib pikendada ([228]). Andmekaitsenõukogu liikmetel peab olema kohtuniku ametikohale nimetamiseks nõutav kvalifikatsioon või nad peavad olema andmekaitsespetsialistid, kellel on riigi või rahvusvahelisel tasandil omandatud tõendatud eksperditeadmised ja kogemused andmekaitseõiguse valdkonnas. Nad ei tohi olla Euroopa Patendiorganisatsiooni töötajad ega tohi viimase kümne aasta jooksul olla seal töötanud ([229]). Andmekaitse-eeskirjade artikli 48 lõike 6 kohaselt on andmekaitsenõukogu liikmed oma ülesannete täitmisel täiesti sõltumatud. Eelkõige ei tohi andmekaitsenõukogu liikmed Euroopa Patendiametilt või haldusnõukogult juhiseid küsida ega selliste juhistega seotud olla. Ka andmekaitsenõukogu kodukorras on sätestatud, et ta peab tegutsema oma ülesandeid täites erapooletult ja täiesti sõltumatult ([230]). Lisaks võib Euroopa Patendiorganisatsioon kõrvaldada

([217]) Teenistuseeskirjade artikli 32a lõiked 4 ja 5.

([218]) Andmekaitse-eeskirjade artikkel 41.

([219]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 42 lõige 8. See konsultatsioon toimub olenemata kavandatava ametist kõrvaldamise või vallandamise alusest või põhjusest.

([220]) Teenistuseeskirjade artikkel 50.

([221]) Vt teenistuseeskirjade artikli 53 lõige 1, milles on sätestatud, et „ametissenimetaja võib otsustada töötaja teenistuse lõpetada a) kui osalisriik, mille kodanik töötaja on, ei ole enam konventsiooni osalisriik; b) kui töötaja keeldub üleviimisest muusse riiki kui riik, kus ta töötab; c) kui haldusnõukogu otsustab seda Euroopa Patendiorganisatsiooni huvides töötaja puhul, kelle haldusnõukogu on määranud ametisse Euroopa patendikonventsiooni artikli 11 lõigete 1 ja 2 kohaselt; d) kui töötaja on töötanud tähtajalisel ametikohal katkematult aasta aega või vähem; e) kui töötaja ei vasta omaenda tegevuse tõttu enam artikli 8 lõigus a või b sätestatud tingimustele [st tingimustele, et töötaja peab olema Euroopa Patendiorganisatsiooni osalisriigi kodanik, välja arvatud juhul, kui ametissenimetaja on andnud loa teha erand, ja et tal peavad olema kõik kodanikuõigused] või f) teistel käesolevates teenistuseeskirjades sõnaselgelt sätestatud juhtudel“.
Vt ka teenistuseeskirjade artikli 13 lõike 4 punkt b, milles on sätestatud, et „katseajal oleva töötaja kohta võib katseaja vältel igal ajal esitada aruande, kui tema tööülesannete täitmine, tõhusus või käitumine ei ole nõuetekohane. Katseaja aruande või aruannete põhjal võib ametissenimetaja
– vallandada katseajal oleva uue töötaja,
– otsustada, et üleviidud, edutatud või teisele ametikohale määratud katseajal olev töötaja pöördub tagasi oma eelmisele ametikohale, või kui see on täidetud, siis oma eelmise ametikohaga samal astmel olevale ametikohale, mille tingimustele ta vastab“.

([222]) Teenistuseeskirjade artikliga 52 on ette nähtud tuvastatud „ametialase ebapädevuse“ kriteeriumid ja järgitavad menetlused.

([223]) Teenistuseeskirjade artikkel 94.

([224]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 42 lõige 3. Andmekaitseametnik võib täita ka muid ülesandeid, kuid need ei tohi kaasa tuua huvide konflikti (andmekaitse-eeskirjade artikli 42 lõige 6).

([225]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 42 lõiked 1 ja 3.

([226]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 42 lõige 2.

([227]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 48 lõige 1.

([228]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 48 lõiked 1 ja 3.

([229]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 48 lõige 2.

([230]) Andmekaitsenõukogu kodukorra artikli 1 lõige 1, CA/26/21 Add. 1, vastu võetud 11. juunil 2021. Kättesaadav aadressil https://link.epo.org/web/data_protection_board-rules_of_procedure_en.pdf.

andmekaitsenõukogu liikmed nende ametikohalt ainult mõjuval põhjusel ([231]). Andmekaitsenõukogu liikmed on seotud konfidentsiaalsuskohustusega ([232]) ja peavad hoiduma tegelemast juhtumiga, millega seoses neil on huvide konflikt, eelkõige isiklik huvi ([233]). Euroopa Patendiorganisatsioon peab andmekaitsenõukogu tema ülesannete täitmisel toetama, andes tema käsutusse vajalikud vahendid ning pakkudes talle õigus- ja haldustuge (sekretariaadi kaudu ning andes andmekaitsenõukogule juurdepääsu isikuandmetele ja töötlemistoimingutele) ([234]).

2.5.2. ***Ülesanded ja volitused***

(83) Andmekaitseametniku ülesanded on järgmised: teavitada vastutavat töötlejat või volitatud töötlejaid nende kohustustest ja neid sellele vastavalt nõustada; suurendada töötlemistoimingutes osalevate töötajate teadlikkust ja neid koolitada; tagada, et andmesubjekte teavitatakse õigustest, mis neile andmekaitse-eeskirjadest tulenevad, ning sõltumatult jälgida andmekaitse-eeskirjade ja muude andmekaitset mõjutavate Euroopa Patendiorganisatsiooni õigusnormide organisatsioonisisest kohaldamist ja täitmist ([235]). Andmesubjektid võivad pöörduda andmekaitseametniku poole kõigis küsimustes, mis puudutavad nende andmete töötlemist või nende õiguste teostamist, ([236]) ning vastutav töötleja ja volitatud töötlejad võivad pidada andmekaitseametnikuga nõu kõigil teemadel, mis on seotud andmekaitse-eeskirjade tõlgendamise ja kohaldamisega ([237]).

(84) Andmekaitseametnikul on osana oma järelevalveülesandest volitus korraldada andmekaitseauditeid ja -uurimisi ([238]). Andmekaitseametnik algatab auditid vastavalt iga-aastasele auditeerimiskavale, mis koostatakse andmekaitsenõukoguga konsulteerides ([239]). Auditis hinnatakse eelkõige andmekaitse dokumenteerimist, avaldusi ja asjakohaseid dokumente, näiteks selleks et kontrollida asjakohaste andmekaitsedokumentide täpsust ja täielikkust, riskijuhtimismeetodite õiget rakendamist, andmesubjektile antud vastuste täpsust ja õigeaegsust või andmekaitsealaste mõjuhinnangute nõuetekohast läbiviimist ja arvu ([240]). Andmekaitseametniku poolt komisjonile antud teabe kohaselt korraldati 2023. aastal kolm ja 2024. aastal neli auditit. Uurimise saab algatada andmekaitseametnik ise, lähtudes andmekaitsenõukogu või Euroopa Patendiorganisatsiooni organi (nt presidendi või delegeeritud vastutava töötleja) taotlusest või muul viisil (kaasa arvatud näiteks kolmandatelt isikutelt ja üksikisikutelt) saadud teabest ([241]). Andmekaitseametnik toimetab andmekaitsenõukogu taotletud uurimisi sõltumatult. Andmekaitsenõukogu võib esitada märkusi ja/või taotleda võimalike ilmnenud probleemide täiendavat uurimist ([242]). Kontrollid keskenduvad eelkõige töötlemistoimingutele, nende kindlatele aspektidele või nendega seotud juhtumitele, eesmärgiga tagada asjaomase töötlemise vastavus andmekaitse-eeskirjade nõuetele ning andmesubjektide õiguste ja vabaduste kaitse ([243]).

(85) Andmekaitseametnikul on juurdepääs kogu asjakohasele teabele, sealhulgas töödeldavad isikuandmed ja kõik bürood, andmetöötlusseadmed ja andmekandjad ([244]). Kõik Euroopa Patendiorganisatsiooni töötajad ja tegevusüksused peavad aitama andmekaitseametnikul tema ülesandeid täita, sealhulgas andes juurdepääsu ruumidele ja asjakohasele teabele ([245]).

([231]) Eelkõige on lepingus sätestatud, et selle „tohib lõpetada [ainult] [andmekaitsenõukogu liige] kuuekuulise kirjaliku etteteatamisega, ilma et see piiraks siiski mõjuval põhjusel lõpetamise õigust“. Kuna teenistuslepingu suhtes kohaldatakse Saksamaa õigust, tuleb mõistet „mõjuv põhjus“ tõlgendada kooskõlas Saksamaa tsiviilseadustiku paragrahviga 626. Kohtupraktika kohaselt võib see tingimus olla täidetud näiteks siis, kui kehtivaid (nt huvide konfliktiga seotud) kohustusi on korduvalt ja pidevalt rikutud, või vangistamise korral.
([232]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 48 lõige 5.
([233]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 48 lõige 7.
([234]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 48 lõige 10. Sekretariaat täidab oma ülesandeid põhjendamatust sekkumisest sõltumatult ja üksnes andmekaitsenõukogu esimehe korraldusel. Ta pakub andmekaitsenõukogule õigus-, haldus- ja logistilist tuge. Vt andmekaitsenõukogu kodukorra artikkel 2.
([235]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 43 lõige 1.
([236]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 43 lõike 1 punkt k.
([237]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 42 lõiked 4 ja 7.
([238]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 43 lõike 1 punkt d. Vt ka andmekaitse järelevalve märkus „How the Data Protection Office Conducts DP Audits and DP Inspections“ (Kuidas andmekaitseamet andmekaitseauditeid ja -kontrolle korraldab), mis on kättesaadav aadressil https://link.epo.org/web/office/data-protection-and-privacy/en-outline-of-the-data-protection-oversight-mechanism.pdf.
([239]) Andmekaitsenõukogu võib teha ettepanekuid selle kohta, milliseid valdkondi auditeerida, vt andmekaitse järelevalve märkus lk 4.
([240]) Andmekaitse järelevalve märkus, lk 4.
([241]) Andmekaitse järelevalve märkus, lk 7.
([242]) Andmekaitse järelevalve märkus, lk 6.
([243]) Andmekaitse järelevalve märkus, lk 6.
([244]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 43 lõige 5.
([245]) Andmekaitse-eeskirjade artikkel 46.

(86) Auditi või uurimise lõpetuseks võtab andmekaitseametnik vastu aruande, milles on esitatud tulemused, järeldused ja soovitatud parandusmeetmed ([246]). Parandusmeetmed võivad hõlmata näiteks ennetus- või leevendusmeetmeid eeskirjade täitmise parandamiseks ning meetmeid selleks, et heastada eeskirjade täitmata jätmine (nt viia töötlemine andmekaitse-eeskirjadega vastavusse, menetleda andmesubjektide taotlusi oma õiguste teostamiseks, peatada või lõpetada töötlemine vms) ([247]). Andmekaitseametnik võib ka juhtida pädeva ametissenimetaja tähelepanu sellele, kui töötajad ei täida andmekaitse-eeskirju, ning soovitada algatada haldusuurimine, et teha kindlaks, kas on vaja võtta distsiplinaar- või muid meetmeid ([248]). Iga töötaja suhtes, kes ei täida tahtlikult või hooletusest andmekaitse-eeskirju, võidakse kohaldada distsiplinaarkaristusi või muid teenistuseeskirjadega ette nähtud meetmeid ([249]).

(87) Auditite ja uurimiste tulemustest tuleb teavitada andmekaitsenõukogu ([250]), Taotluse korral tuleb andmekaitsenõukogule esitada auditi- või uurimisaruanne. Andmekaitsenõukogu võib andmekaitseametniku aruannet kommenteerida, sealhulgas andmekaitseametniku järeldusi selle kohta, kas andmekaitse-eeskirju rikuti või mitte, ja soovitatud parandusmeetmeid, ning ta võib taotleda täiendavate uurimismeetmete võtmist ([251]). Kui andmekaitseametniku auditi või kontrolli tulemusena leitakse mittevastavus (st andmekaitse-eeskirjade rikkumine), tuleb andmekaitseametniku aruanne esitada andmekaitsenõukogule järelduste ja soovitatud parandusmeetmete kinnitamiseks. Kui andmekaitsenõukogu ei nõustu andmekaitseametniku järelduste või soovitatud parandusmeetmetega, esitab ta andmekaitseametnikule oma märkused, sealhulgas kavandatud järelduste ja soovitatud parandusmeetmete muudatused, ning andmekaitseametnik peab need sisse viima. Andmekaitsenõukogu kinnitatud parandusmeetmed on vastutava töötleja ja delegeeritud vastutavate töötlejate jaoks siduvad ning üksikisikud võivad põhjenduses 95 kirjeldatud õiguskaitsevahendeid kasutades neile tugineda ([252]). Andmekaitseametnik peab parandusmeetmete rakendamist kontrollima (põhimõtteliselt kuus kuud pärast nende teatavaks tegemist) ning igal aastal presidendile nende rakendamise seisu kohta aru andma ([253]).

(88) Lisaks andmekaitse-eeskirjade täitmise tagamisele kuulub andmekaitsenõukogu ülesannete hulka presidendi nõustamine kaitse piisavuse otsuste vastuvõtmise teemal, vastutava töötleja nõustamine andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemise vajalikkuse teemal ja üksikisikute kaebuste läbivaatamine (vt põhjendused 92–96) ([254]).

2.6. **Õiguskaitse**

(89) Üksikisiku õiguste piisavaks kaitseks ja eelkõige nende täitmise tagamiseks tuleks andmesubjektile tagada tõhus õiguskaitse, sealhulgas kahju hüvitamine.

(90) Euroopa Patendiorganisatsiooni õigusraamistik tagab üksikisikutele õiguskaitse eri meetmete kombinatsiooni kaudu.

(91) Esiteks võivad andmesubjektid, kes arvavad, et nende isikuandmete töötlemine Euroopa Patendiorganisatsioonis rikub nende õigusi (st rikub andmekaitse-eeskirju), esitada andmekaitse-eeskirjade artikli 49 kohaselt taotluse, et delegeeritud vastutav töötleja selle läbi vaataks. Delegeeritud vastutav töötleja vaatab kaebuse läbi ja teeb otsuse ([255]). Enne otsuse tegemist peab delegeeritud vastutav töötleja konsulteerima andmekaitseametnikuga, kes esitab kirjaliku arvamuse hiljemalt viiteist kalendripäeva pärast seda, kui taotlus läbivaatamiseks laekus ([256]). Delegeeritud vastutav

([246]) Andmekaitse järelevalve märkus.
([247]) Andmekaitse järelevalve märkus, lk 2 (mõiste „soovitused“ määratlus).
([248]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 43 lõige 6.
([249]) Andmekaitse-eeskirjade artikkel 54. Distsiplinaarkaristused määrab president, kellel on distsiplinaarvõim ja distsiplinaarvolitused Euroopa Patendiorganisatsiooni töötajate suhtes, vt Euroopa patendikonventsiooni artikkel 10 ja teenistuseeskirjade artikkel 93 jj.
([250]) Andmekaitse järelevalve märkus, lk 7.
([251]) Andmekaitse järelevalve märkus, lk-d 3–4 ja 8.
([252]) „Decision of the President of the European Patent Office dated 12.07.2024 on the Enforceability of DPO Recommendations endorsed by the Data Protection Board in the framework of Data Protection Audits and Inspections“ (Euroopa Patendiameti presidendi 12. juuli 2024. aasta otsus andmekaitseauditite ja -kontrollide raames tehtud ja andmekaitsenõukogu heakskiidu saanud andmekaitseametniku soovituste täitmisele pööratavuse kohta), https://link.epo.org/web/office/data-protection-and-privacy/en-decision-of-the-president-on-enforceability-of-dpo-conclusions-and-recommendations.pdf.
([253]) Andmekaitse järelevalve märkus, lk-d 5 ja 9.
([254]) Andmekaitse-eeskirjade artikkel 47.
([255]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 49 lõige 1. Taotlus tuleb esitada hiljemalt kolm kuud pärast päeva, mil andmesubjekti teavitati väidetavalt tema õigusi rikkuvast isikuandmete töötlemisest või mil ta sellest muul viisil teada sai.
([256]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 49 lõige 2. Kui andmekaitseametnik selle tähtaja lõpuks arvamust ei esita, ei ole arvamus enam nõutav.

töötleja peab vastama isikule kuu aja jooksul alates taotluse kättesaamise kuupäevast ([257]). Isikut tuleb teavitada otsusest ja täiendava õiguskaitse saamise võimalusest ([258]). Kui delegeeritud vastutav töötleja ei võta kolme kuu jooksul meetmeid, loetakse taotlus vaikimisi tagasi lükatuks.

(92) Teiseks võivad üksikisikud otsuse või delegeeritud vastutavale töötlejale läbivaatamiseks esitatud taotluse vaikimisi tagasilükkamise vaidlustada, esitades andmekaitsenõukogule kaebuse ([259]).

(93) Kaebuse läbivaatamisel peab andmekaitsenõukogu paluma andmesubjektil, vastutaval töötlejal ja – kui see on asjakohane – volitatud töötlejal fikseerida kirjalikult oma seisukoht asjaomaste väidete ja faktide kohta ning esitada tõendid või märkused ja argumendid olemasolevate tõendite kohta ([260]). Selleks võib andmekaitsenõukogu küsida asjaosalistelt kaebuse menetlemiseks vajalikku teavet ning saada andmekaitseametniku kaudu ka lisateavet ([261]). Kaebuse järelmeetmete üle otsustamisel peab andmekaitsenõukogu muuhulgas arvesse võtma väidetava rikkumise laadi ja tõsidust, mõjutatud andmesubjektide hulka, mõjutatud andmeliike ja rikkumise kestust ([262]). Andmekaitsenõukogu võib kutsuda asjaosalisi kokkuleppele jõudma ning julgustab kokkulepet saavutama ja aitab sellele aktiivselt kaasa ([263]). Kaebuse esitaja võib väidetava rikkumise tõsiduse või üksikisikute õigustele tekitatud ohu suuruse tõttu taotleda andmekaitsenõukogult ka kiirmenetlust ([264]).

(94) Pärast kaebuse läbivaatamist esitab andmekaitsenõukogu vastutavale töötlejale põhjendatud arvamuse, mis sisaldab asjaolude kirjeldust, poolte peamisi argumente, andmekaitsenõukogu kaalutlusi ja tema soovitusi ([265]). Kiirmenetluse korral peab andmekaitsenõukogu ametlikult esitama põhjendatud arvamuse kahe kuu jooksul pärast kaebuse laekumist ([266]). Põhjendatud arvamuses võib andmekaitsenõukogu esitada kõik soovitused, mida ta vajalikuks peab, sealhulgas ettekirjutused (nt lõpetada andmete ebaseaduslik töötlemine, kustutada ebaseaduslikult töödeldavad andmed) ning materiaalse või mittemateriaalse kahju hüvitamine ([267]). Põhjendatud arvamus tuleb edastada andmesubjektile ja vastutavale töötlejale (st Euroopa Patendiameti presidendile, apellatsioonikodade presidendile, haldusnõukogu esimehele või erikomisjoni esimehele olenevalt sellest, kas kaebus puudutas ametit, apellatsioonikodasid, nõukogu või erikomisjoni). Seejärel teeb vastutav töötleja pärast andmekaitsenõukogu põhjendatud arvamust lõpliku siduva otsuse ([268]). Lõplik otsus edastatakse andmesubjektile, andmekaitsenõukogule ja andmekaitseametnikule ([269]). Kui vastutav töötleja otsustab põhjendatud arvamuse üht või mitut aspekti mitte järgida, selgitab ta seda oma otsuses kirjalikult ([270]).

(95) Kui andmesubjekt ei ole vastutava töötleja otsusega rahul, võib ta selle edasi kaevata ja viidata andmekaitsenõukogu põhjendatud arvamusele. Euroopa Patendiorganisatsiooni töötajad saavad otsuse vaidlustada Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni halduskohtus ([271]). Muud andmesubjektid, kes ei nõustu vastutava töötleja otsusega, võivad kolme kuu jooksul alates otsuse kättesaamisest taotleda presidendilt *ad hoc*-vahekohtumenetlust ([272]). Andmekaitse-eeskirjadega on *ad hoc*-vahekohtumenetluse puhuks ette nähtud eraldi kord ([273]). Eelkõige peab alalise vahekohtu

([257]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 49 lõige 3. Seda tähtaega võib vajaduse korral veel kahe kuu võrra pikendada, võttes arvesse taotluste keerukust ja hulka. Tähtaja pikendamise korral peab delegeeritud vastutav töötleja teavitama isikut pikendamisest ja selle põhjustest kuu aja jooksul alates sellest, kui taotlus läbivaatamiseks laekus.

([258]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 49 lõige 3.

([259]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 50 lõige 1. Kaebus tuleb andmekaitsenõukogule esitada kolme kuu jooksul alates otsuse kättesaamisest või vaikimisi tagasilükkamise korral alates taotlusele vastamise tähtaja lõppemise kuupäevast.

([260]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 50 lõige 2.

([261]) Täpsemalt on andmekaitseametnik kohustatud andmekaitsenõukogu taotlustele vastama ja sellega koostööd tegema (andmekaitse-eeskirjade artikli 43 punkt i). Samuti peab andmekaitseametnik kaasa aitama andmekaitsenõukogu ja Euroopa Patendiameti koostööle ning omab selleks juurdepääsu asjakohasele teabele (andmekaitse-eeskirjade artikli 43 punkt j, artikli 46 punktid a ja b).

([262]) Andmekaitsenõukogu kodukorra artikli 4 lõige 5.

([263]) Andmekaitsenõukogu kodukorra artikkel 8.

([264]) Andmekaitsenõukogu kodukorra artikli 11 lõige 1.

([265]) Andmekaitsenõukogu kodukorra artikli 10 lõige 2.

([266]) Andmekaitsenõukogu kodukorra artikli 11 lõige 2.

([267]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 50 lõige 3.

([268]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 50 lõige 4 ja andmekaitsenõukogu kodukorra artikli 10 lõige 6.

([269]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 50 lõige 6.

([270]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 50 lõige 4. Kui andmekaitsenõukogu soovitused andmesubjekte otseselt ei puuduta, teatab vastutav töötleja kõikidest kõrvalekalletest kirjalikult, esitades andmekaitsenõukogule sellekohase dokumendi.

([271]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 50 lõige 7. Vt Euroopa patendikonventsiooni artikkel 13 ja teenistuseeskirjade artikkel 113.

([272]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 50 lõige 8 ja artikli 52 lõige 2. Haldusnõukogu andmekaitse-eeskirjade ja erikomisjoni andmekaitse-eeskirjade kohaselt saab vahekohtumenetlust taotleda haldusnõukogu esimehelt.

([273]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 52 lõige 1.

peasekretär kolme kuu jooksul alates andmesubjekti taotluse kättesaamisest määrama andmekaitse-eeskirjades sätestatud kriteeriumide põhjal ühe vahekohtuniku ([274]). Vahekohtunikul peab olema õigusalane kvalifikatsioon, tal peab olema lubatud töötada juristina mõnes Euroopa Patendiorganisatsiooni osalisriigis, ta peab suutma tõendada, et tal on asjakohased andmekaitsealased eksperditeadmised, ning ta peab tundma rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes kohaldatavat õigust ([275]). Lisaks nende tingimuste täitmisele ei tohi määratav isik olla töötanud Euroopa Patendiorganisatsiooni ega andmesubjekti heaks või teenistuses. Andmekaitse-eeskirjades on sätestatud, et vahekohtunik peab tegutsema sõltumatult ja erapooletult, ([276]) kohtlema kõiki osalisi võrdselt ja andma neile igas menetlusetapis võimaluse oma argumendid esitada ([277]). Vahekohtumenetlus ei ole avalik ([278]) ning see on reguleeritud Euroopa patendikonventsiooni, andmekaitse-eeskirjade ja selle rakendusaktide, rahvusvaheliste organisatsioonide õiguse ja rahvusvahelise avaliku õiguse põhimõtetega ([279]). Iga menetlusosaline peab kandma oma õigusliku esindamise kulud (välja arvatud juhul, kui vahekohtunik otsustab teisiti) ning Euroopa Patendiorganisatsioon tasub vahekohtuniku tasu ja kulud ning võimalike eksperdiarvamuste ja tunnistajate maksumuse ([280]). Kokkulepe tuleb sõlmida kokkulepitud sõnastusega kirjaliku vahekohtuotsuse vormis, mis on lõplik ja siduv ([281]).

(96) Iga üksikisik, kes on andmekaitse-eeskirjade rikkumise tõttu kahju kannatanud, võib põhjendustes 91–95 kirjeldatud korra kohaselt Euroopa Patendiorganisatsioonilt hüvitist taotleda ([282]). Euroopa Patendiorganisatsiooni ei peeta vastutavaks, kui ta tõendab, et ta ei ole kahju tekitanud sündmuse eest vastutav.

3. EUROOPA LIIDUST EUROOPA PATENDIAMETILE EDASTATAVATE ISIKUANDMETE JUURDEPÄÄSETAVUS AMETIASUTUSTELE JA KASUTAMINE AMETIASUTUSTE POOLT

(97) Õigusraamistik, mille kohaselt Euroopa Patendiorganisatsioon hindab osalisriikide ja kolmandate riikide ametiasutuste taotlusi seoses Euroopa Patendiorganisatsiooni töödeldavate isikuandmetega, tuleneb Euroopa Patendiorganisatsiooni privileegide ja immuniteetide protokollist (edaspidi „privileegide ja immuniteetide protokoll“), ([283]) andmekaitse-eeskirjades isikuandmete saatmise ja edastamise kohta sätestatud nõuetest ning rahvusvahelisest avalikust õigusest.

(98) Esiteks on isikuandmete töötlemine Euroopa Patendiorganisatsioonis organisatsiooni ametlike tegevuste otstarbel hõlmatud Euroopa Patendiorganisatsiooni immuniteetidega. Euroopa Patendiorganisatsiooni immuniteete täiendab privileegide ja immuniteetide protokolli artiklis 20 sätestatud koostöökohustus. Seega hindab president osalisriigi ametiasutuse taotlust saada Euroopa Patendiorganisatsiooni töödeldavaid andmeid kooskõlas immuniteetide ja privileegide protokolli artikli 20 lõikega 1, milles on sätestatud, et Euroopa Patendiorganisatsioon teeb igal ajal koostööd osalisriikide pädevate ametiasutustega, et aidata kaasa heale õigusemõistmisele, tagada politseimääruste ning rahvatervist ja töökeskkonna järelevalvet puudutavate normide või muude sarnaste riigi õigusaktide täitmine ning hoida ära käesolevas protokollis sätestatud privileegide, immuniteetide ja vahendite kuritarvitamine. Erandina võib Euroopa Patendiorganisatsioon loobuda oma puutumatusest kohtuliku vastutuse ja kohtuotsuste täideviimise suhtes ([284]). Koostöötaotluse üle otsustamisel kasutab president kaalutlusõigust, hinnates taotluse vastavust organisatsiooni õigusraamistikule ([285]). Järeldus võib olla, et Euroopa Patendiamet võib privileegide ja immuniteetide protokolli kohaselt taotlusele vastata ning võib isikuandmeid avaldada ainult kooskõlas andmekaitse-eeskirjades sätestatud nõuetega andmete saatmise kohta (vt põhjendused 62–67). Andmekaitse-eeskirjade kohaselt peab vastuvõtja tõendama, et andmete saatmine on vajalik kindlal eesmärgil, mis tuleneb Euroopa Patendiorganisatsiooni kohustusest osalisriigiga või osalisriikidega koostööd teha ([286]). Vastutav töötleja peab suutma iga saatmise puhul

([274]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 52 lõige 4.
([275]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 52 lõige 4.
([276]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 52 lõige 4.
([277]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 52 lõige 8.
([278]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 52 lõige 9.
([279]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 52 lõige 6. Vahekohtumenetlus toimub Haagis (andmekaitse-eeskirjade artikli 52 lõige 5) ning vahekohtunik valib menetluse käigus kasutatava keele, mis peab siiski olema üks Euroopa Patendiorganisatsiooni ametlikest keeltest (inglise, prantsuse või saksa keel) (andmekaitse-eeskirjade artikli 52 lõige 7).
([280]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 52 lõige 13.
([281]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 52 lõige 10. Vt ka alalise vahekohtu eeskirjade artikkel 3 ja artikli 34 lõige 2.
([282]) Andmekaitse-eeskirjade artikkel 53. Euroopa patendikonventsiooni artikli 9 lõike 2 kohaselt võivad üksikisikud teatavatel tingimustel (eelkõige Saksamaa õigusega ette nähtud tingimustel) hüvitist saada ka kahju eest, mille on tekitanud Euroopa Patendiorganisatsiooni töötajad oma ametikohustuste täitmisel.
([283]) „Protocol on Privileges and Immunities of the European Patent Organisation“. Kättesaadav aadressil https://www.epo.org/en/legal/epc/2020/proprim.html.
([284]) Privileegide ja immuniteetide protokolli artikli 3 lõike 1 punkt a.
([285]) See hõlmab võimalust taotlus tagasi lükata.
([286]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 8 lõige 3.

tõendada, et saatmine on vajalik ja proportsionaalne meede selle konkreetse eesmärgi saavutamiseks, milleks andmed saadetakse ([287]). Igasugune andmete saatmine peab toimuma viisil, mis tagab andmekaitse-eeskirjadest tuleneva kaitsetaseme säilimise ([288]). Andmekaitseametniku suuniste kohaselt tähendab see asjakohaste kaitsemeetmete olemasolu, sealhulgas peab olema tagatud, et jagatavaid andmeid on võimalikult vähe ning need on asjakohased, olulised ja selle eesmärgi saavutamiseks rangelt vajalikud ([289]). Kui on põhjust eeldada, et andmete saatmine võib mõjutada asjaomase isiku õigusi ja vabadusi, peab vastutav töötleja pärast erinevate asjassepuutuvate huvide kaalumist kindlaks tegema, et isikuandmete saatmine sellel konkreetsel eesmärgil on proportsionaalne ([290]).

(99) Teiseks ei ole ühtegi Euroopa Patendiorganisatsiooni suhtes kohaldatavat õigusakti, mis reguleeriks eraldi seda, kuidas menetletakse kolmandate riikide (st riikide, mis ei ole Euroopa Patendiorganisatsiooni osalisriigid) ametiasutuste taotlusi saada Euroopa Patendiorganisatsiooni töödeldavaid andmeid. Seega saab sellise taotluse peale andmeid avaldada ainult tingimusel, et täidetud on andmekaitse-eeskirjade nõuded andmete rahvusvahelise edastamise suhtes (mida on kirjeldatud põhjendustes 68–73). See tingimus on täidetud ainult juhul, kui asjaomase riigi suhtes on vastu võetud kaitse piisavuse otsus, mis hõlmab andmete edastamist, kui on võetud asjakohased kaitsemeetmed või kui kehtib erand.

(100) Selle üle, kas president järgib privileegide ja immuniteetide protokolli, sealhulgas selles, kuidas avaliku sektori asutuste koostöötaotlustele vastatakse, teeb järelevalvet haldusnõukogu ning selle üle, kas järgitakse andmekaitse-eeskirjade nõudeid isikuandmete saatmise ja edastamise kohta, teevad järelevalvet andmekaitseametnik ja andmekaitsenõukogu, nagu on kirjeldatud põhjendustes 84–88. Üksikisikud saavad juhul, kui nende isikuandmeid saadetakse või edastatakse andmekaitse-eeskirju rikkudes, kasutada põhjendustes 90–96 kirjeldatud õiguskaitsevahendeid.

4. JÄRELDUSED

(101) Komisjon leiab, et Euroopa Patendiorganisatsioon tagab liidust edastatud isikuandmete kaitse taseme, mis sisuliselt vastab määrusega (EL) 2016/679 tagatava kaitse tasemele.

(102) Käesoleva otsuse järelduste põhjal tuleks otsustada, et Euroopa Patendiorganisatsioon tagab liidust Euroopa Patendiorganisatsioonile edastatavate isikuandmete kaitse piisava taseme määruse (EL) 2016/679 artikli 45 tähenduses, tõlgendatuna Euroopa Liidu põhiõiguste hartat arvesse võttes.

5. KÄESOLEVA OTSUSE TAGAJÄRJED JA ANDMEKAITSEASUTUSTE TEGEVUS

(103) Liikmesriigid ja nende organid peavad võtma liidu institutsioonide aktide järgimiseks vajalikud meetmed, sest eeldatakse nende õiguspärasust ja neil on seega õiguslikud tagajärjed seni, kuni neid ei ole tagasi võetud, tühistamishagi menetlemise tulemusena tühistatud ega eelotsusetaotluse tulemusel või õigusvastasuse väite alusel kehtetuks tunnistatud.

(104) Seega on komisjoni poolt määruse (EL) 2016/679 artikli 45 lõike 3 alusel vastu võetud kaitse piisavuse otsus siduv kõikide otsuse adressaadiks olevate liikmesriikide organitele, sealhulgas sõltumatutele järelevalveasutustele. Eelkõige võib andmeid edastada liidus asuvalt vastutavalt või volitatud töötlejalt Euroopa Patendiorganisatsioonile, ilma et oleks vaja taotleda lisaluba.

([287]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 8 lõige 4.

([288]) Selgitav märkus „EPO transmission and transfer of personal data“ (Isikuandmete saatmine ja edastamine EPOs, edaspidi „saatmise ja edastamise märkus“), kättesaadav aadressil https://link.epo.org/web/office/data-protection-and-privacy/en-explanatory-note-on-epo-transmission-and-transfer-of-personal-data.pdf, lk 4. Vt eelkõige: „[EPO andmekaitse-eeskirjades] on sätestatud piisava kaitse üldpõhimõte, mida kohaldatakse esmajoones rahvusvahelise andmevoo suhtes“.

([289]) Saatmise ja edastamise märkus, allmärkus 12.

([290]) Andmekaitse-eeskirjade artikli 8 lõige 3.

(105) Tuleb meeles pidada, et nagu on sätestatud määruse (EL) 2016/679 artikli 58 lõikes 5 ning selgitanud Euroopa Kohus kohtuasjas C-362/14, ([291]) peab liikmesriigi õigusega olema juhuks, kui liikmesriigi andmekaitseasutus kahtleb, sealhulgas laekunud kaebuse põhjal, kas komisjoni kaitse piisavuse otsus on kooskõlas üksikisiku põhiõigustega eraelu puutumatusele ja andmekaitsele, ette nähtud õiguskaitsevahend, mis võimaldab tal edastada need vastuväited riigisisesele kohtule, kellelt võidakse nõuda asja kohta Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse esitamist.

6. KÄESOLEVA OTSUSE JÄRELEVALVE, PEATAMINE, KEHTETUKS TUNNISTAMINE VÕI MUUTMINE

(106) Kooskõlas Euroopa Kohtu kohtupraktikaga ja määruse (EL) 2016/679 artikli 45 lõike 4 kohaselt peab komisjon pärast kaitse piisavuse otsuse vastuvõtmist pidevalt jälgima asjaomaseid suundumusi selles kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis, et hinnata, kas see tagab endiselt sisuliselt vastava kaitsetaseme. Selline kontrollimine on igal juhul nõutav, kui komisjonile laekunud teave tekitab kõnealuse küsimuse suhtes põhjendatud kahtluse.

(107) Seepärast peaks komisjon pidevalt jälgima käesolevas otsuses hinnatud olukorda, mis puudutab Euroopa Patendiorganisatsiooni õigusraamistikku ja tegelikke tavasid seoses isikuandmete töötlemisega. Selle protsessi hõlbustamiseks kutsutakse Euroopa Patendiorganisatsiooni teavitama komisjoni käesoleva otsuse seisukohast olulistest muudatustest seoses isikuandmete töötlemisega ning piirangute ja kaitsemeetmetega, mida kohaldatakse ametiasutuste juurdepääsu suhtes isikuandmetele.

(108) Selleks et komisjonil oleks võimalik oma järelevalveülesannet tulemuslikult täita, peaksid liikmesriigid teavitama komisjoni kõikidest asjakohastest meetmetest, mida riiklikud andmekaitseasutused võtavad, eelkõige seoses liidu andmesubjektide päringute või kaebustega, mis käsitlevad isikuandmete edastamist liidust Euroopa Patendiorganisatsioonile.

(109) Kohaldades määruse (EL) 2016/679 artikli 45 lõiget 3 ja pidades silmas asjaolu, et Euroopa Patendiorganisatsiooni õigusraamistikust tulenev kaitsetase võib muutuda, kontrollib komisjon pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist korrapäraselt, kas järeldused Euroopa Patendiorganisatsiooni tagatava kaitse taseme piisavuse kohta on endiselt faktiliselt ja õiguslikult põhjendatud. Sellised hindamised peaks toimuma vähemalt iga nelja aasta tagant ja need peaks hõlmama kõiki käesoleva otsuse toimimise aspekte, sealhulgas asjaomaste järelevalve- ja täitmise tagamise mehhanismide toimimist.

(110) Läbivaatamiseks peaks komisjon Euroopa Patendiorganisatsiooniga, sealhulgas andmekaitseametniku ja andmekaitsenõukoguga, kohtuma. Sellel kohtumisel peaks olema lubatud osaleda ka Euroopa Andmekaitsenõukogu liikmete esindajatel. Läbivaatamise raames peaks komisjon laskma Euroopa Patendiorganisatsioonil esitada põhjalikku teavet kõigi kaitse piisavuse järelduse seisukohast oluliste aspektide kohta. Samuti peaks komisjon küsima selgitusi käesoleva otsuse seisukohast olulise teabe kohta, mille ta on saanud näiteks Euroopa Andmekaitsenõukogult, konkreetsetelt andmekaitseasutustelt, kodanikuühiskonna rühmadelt, avalikest aruannetest, meediakajastustest või muudest kättesaadavatest teabeallikatest.

(111) Läbivaatamise alusel peaks komisjon koostama avaliku aruande, mis esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

(112) Kui kättesaadavast teabest, eelkõige teabest, mis tuleneb määruse (EL) 2016/679 artikli 45 lõike 4 kohasest järelevalvest, mida komisjon teeb käesoleva otsuse toimimist mõjutada võivate suundumuste üle, või Euroopa Patendiorganisatsiooni või liikmesriikide ametiasutuste esitatud teabest ilmneb, et Euroopa Patendiorganisatsiooni pakutav kaitsetase ei pruugi enam olla piisav, peaks komisjon Euroopa Patendiorganisatsiooni sellest teavitama ning nõudma asjakohaste meetmete võtmist mõistliku kindlaksmääratud tähtaja jooksul.

(113) Kui Euroopa Patendiorganisatsioon ei ole kindlaksmääratud tähtaja möödumisel neid meetmeid võtnud või muul viisil rahuldavalt tõendanud, et käesolev otsus põhineb endiselt piisaval kaitsetasemel, algatab komisjon määruse (EL) 2016/679 artikli 93 lõikes 2 osutatud menetluse käesoleva otsuse osaliseks või täielikuks peatamiseks või kehtetuks tunnistamiseks.

([291]) Kohtuasi C-362/14, Schrems (edaspidi „Schrems I“), ECLI:EU:C:2015:650, punkt 65.

(114) Teise võimalusena algatab komisjon kõnealuse menetluse eesmärgiga käesolevat otsust muuta, et eelkõige kehtestada andmete edastamiseks täiendavaid tingimusi või piirates kaitse piisavuse otsuse kohaldamisala nii, et see hõlmaks üksnes sellist andmeedastust, mille puhul on kaitse piisav tase endiselt tagatud.

(115) Komisjon peaks kaaluma käesoleva otsuse muutmise, peatamise või kehtetuks tunnistamise menetluse algatamist ka siis, kui Euroopa Patendiorganisatsioon ei esita läbivaatamise käigus või muus kontekstis teavet või selgitusi, mida on vaja liidust edastatud isikuandmetele pakutava kaitsetaseme või käesoleva otsuse täitmise hindamiseks. Sellega seoses peaks komisjon võtma arvesse võimalusi saada asjakohast teavet muudest allikatest.

(116) Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse korral kasutab komisjon võimalust võtta kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 93 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid, millega käesolev otsus peatatakse, kehtetuks tunnistatakse või seda muudetakse.

7. **LÕPPMÄRKUSED**

(117) Euroopa Andmekaitsenõukogu avaldas arvamuse, ([292]) mida on käesoleva otsuse koostamisel arvesse võetud.

(118) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 93 lõike 1 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Patendiorganisatsioon tagab määruse (EL) 2016/679 artikli 45 tähenduses kaitse piisava taseme isikuandmetele, mis edastatakse liidust Euroopa Patendiorganisatsioonile.

Artikkel 2

Kui liikmesriikide pädevad asutused kasutavad üksikisikute kaitsmiseks seoses nende isikuandmete töötlemisega määruse (EL) 2016/679 artiklist 58 tulenevaid volitusi käesoleva otsuse artiklis 1 sätestatud kohaldamisalasse kuuluva andmeedastuse suhtes, teavitab asjaomane liikmesriik komisjoni sellest viivitamata.

Artikkel 3

1. Komisjon jälgib pidevalt, kuidas kohaldatakse Euroopa Patendiorganisatsiooni õigusraamistikku, mis on käesoleva otsuse alus, eesmärgiga hinnata, kas Euroopa Patendiorganisatsioon tagab jätkuvalt kaitse piisava taseme artikli 1 tähenduses.

2. Liikmesriigid ja komisjon teavitavad üksteist juhtudest, kus Euroopa Patendiorganisatsioon ei taga käesoleva otsuse aluseks oleva õigusraamistiku järgimist.

3. Komisjon hindab artiklis 1 osutatud järeldust vähemalt iga nelja aasta tagant, tuginedes kogu kättesaadavale teabele, sealhulgas koos Euroopa Patendiorganisatsiooniga korraldatud läbivaatamise käigus saadud teabele.

([292]) Euroopa Andmekaitsenõukogu arvamus 07/2025, mis käsitleb Euroopa Komisjoni rakendusotsuse eelnõu, mis põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusel (EL) 2016/679 ning käsitleb isikuandmete piisavat kaitset Euroopa Patendiorganisatsioonis. Kättesaadav aadressil: https://www.edpb.europa.eu/system/files/2025-05/edpb-opinion-202507-epo-adequacydecision_en.pdf.

4. Kui komisjonil on andmeid, et piisav kaitsetase ei ole enam tagatud, teavitab komisjon sellest Euroopa Patendiorganisatsiooni. Vajaduse korral võib komisjon otsustada kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 45 lõikega 5 käesoleva otsuse peatada, seda muuta või selle kehtetuks tunnistada või selle kohaldamisala piirata.

Komisjon võib käesoleva otsuse peatada või kehtetuks tunnistada või seda muuta ka juhul, kui Euroopa Patendiorganisatsiooni koostöö puudumise tõttu ei ole komisjonil võimalik kindlaks teha mõju käesoleva otsuse artiklis 1 osutatud hinnangule.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 15. juuli 2025

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Michael MCGRATH